

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: nawigacja

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni

Data przeprowadzenia wizytacji: 13-14 kwietnia 2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	27
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	29
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
Zalecenia	43
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	43

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Kazimierz Worwa, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Krystian Czernek, ekspert PKA
2. dr hab. inż. Rafał Burdzik, ekspert PKA
3. Paweł Miry, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Michał Klimczyk, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. Wioletta Marszelewska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku nawigacja, prowadzonym w Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie.

PKA po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena programowa odbyła się w roku akademickim 2014/2015 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 165/2015 Prezydium PKA z dnia 12 marca 2015 r.).

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z kierownictwem Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	nawigacja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	inżynieria lądowa i transport	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	8 semestrów 240 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy 960 godzin 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>eksploatacja statku handlowego hydrografia i systemy informacji przestrzennej nawigacyjna obsługa sektora offshore</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	304	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2858	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	141,5	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	172,5	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	73	-

Nazwa kierunku studiów	nawigacja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	

Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	inżynieria lądowa i transport	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry 90 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	3 miesiące 480 godzin 20 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nawigacja morską	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	55	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1009	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	56	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	47	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	50	-

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misja, wizja i strategia rozwoju Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni została określona w strategii rozwoju na lata 2021-2025, określającej długoterminową politykę, którą powinny kierować się władze Uczelni we wszystkich działaniach mających na celu jej wszechstronny rozwój i pomyślność. Dla potrzeb budowania i wdrażania strategii Akademii Marynarki Wojennej posłużono się metodyką SWOT, obejmującą analizę słabych i mocnych stron oraz szacowanie perspektywicznych szans i zagrożeń jej realizacji. Z punktu widzenia powiązania strategii Uczelni z koncepcją kształcenia na kierunku studiów nawigacja warto odnotowania są co najmniej cztery mocne strony Akademii Marynarki Wojennej, tj.: wysokie kwalifikacje części nauczycieli akademickich i ich wysoka aktywność w procesie dydaktycznym i naukowym; rozwinięta baza dydaktyczna i szkoleniowa przeznaczona do kształcenia i szkolenia, szczególnie kadr Marynarki Wojennej RP, Sił

Zbrojnych RP i gospodarki narodowej; dynamiczny rozwój Uczelni w obszarze kształcenia i inwestycji; dobra pozycja i współpraca Uczelni w środowisku lokalnym i regionie. Realizacja studiów na kierunku nawigacja ma, w długofalowym ujęciu, zniwelować jedną ze słabych stron Uczelni, a mianowicie niesatysfakcjonującą i mało elastyczną ofertę dydaktyczną. Cel ten realizowany jest poprzez unowocześnienie, uatrakcyjnienie i dostosowanie do aktualnych potrzeb oferty studiów poprzez wprowadzenie nowych specjalności oraz wygaszanie takich, które nie cieszą się zainteresowaniem wśród studentów oraz nie spełniają aktualnych wymogów i zapotrzebowania rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców. Studia na kierunku nawigacja wpisują się w cele strategiczne jakie wyznaczyła sobie Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, tj. uzyskanie wysokiej jakości i zdolności kształcenia kadr Sił Zbrojnych RP, w szczególności Marynarki Wojennej RP i studentów cywilnych. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i unowocześnienie programów studiów oraz form kształcenia odpowiada oczekiwaniom wobec kandydatów na studia oraz pracodawców.

Studia na kierunku nawigacja ukierunkowane są na kształcenie specjalistów dla potrzeb szeroko pojętej gospodarki morskiej. Studia te mają przygotować absolwentów przede wszystkim do pełnienia wachty morskiej na statkach handlowych w żegludzie międzynarodowej oraz do działalności produkcyjnej w gospodarce morskiej, w zakresie wybranej specjalności, w tym - tworzenia systemów wspomagania prac kartograficznych i hydrograficznych oraz systemów informacji przestrzennej, eksploatacji statków handlowych oraz obsługi sektora offshore pod kątem zabezpieczenia nawigacyjnego.

Przy tworzeniu studiów na kierunku nawigacja przyjęto zasadę, że priorytetem w realizacji procesu kształcenia będzie wyposażenie absolwentów w szereg kompetencji i umiejętności praktycznych, które pozwolą im stawić czoło wymaganiom narzucanym przez współczesny rynek pracy. Absolwenci studiów na kierunku nawigacja powinni posiadać interdyscyplinarną wiedzę i kompetencje z dyscypliny inżynieria lądowa i transport. Dodatkowym, elementem nauczania jest wiedza z dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych, a zwłaszcza matematyki i nauk fizycznych, gdyż umożliwi ona absolwentom kontynuację nauki na studiach drugiego stopnia. Absolwent ocenianego kierunku powinien łączyć kompetencje inżynierskie z umiejętnościami społecznymi, głównie w obszarze zarządzania i komunikacji społecznej oraz zdolnością do ciągłego rozwoju osobistego. Takie połączenie kompetencji u absolwenta ma zapewnić mu dużą atrakcyjność na rynku pracy, zdolność do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz szybki rozwój i awans zawodowy. Nie bez znaczenia jest także znajomość języków obcych, szczególnie języka angielskiego oraz znajomość nowoczesnych technologii, w tym informacyjnych, ze względu na międzynarodowe normy, standardy, aplikacje, urządzenia i systemy związane z szeroko pojętą nawigacją.

Zarówno koncepcja, jak i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie inżynieria lądowa i transport, do której kierunku jest przyporządkowany oraz uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Celem kształcenia na kierunku nawigacja jest wykształcenie absolwenta przygotowanego do pracy na morzu z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa ludzi, obiektów i środowiska w kontekście uwarunkowań technicznych i prawnych. Stała współpraca z firmami działającymi w branżach gospodarki morskiej, uzbrojenia czy hydrografii umożliwia studentom zapoznanie się z nowoczesną infrastrukturą badawczą i zdobywanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technikami badawczymi, a także umiejętności postępowania opartego na współczesnych metodach badawczych i nowoczesnej aparaturze pomiarowej.

Absolwent kierunku studiów nawigacja odbywa studia uznane na poziomie operacyjnym i zarządzania oraz posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymogami Międzynarodowej Konwencji o Wymaganiach w Zakresie Wyszkożenia Marynarzy, Wydawania im Świadectw oraz Pełnienia Wacht (Konwencji STCW). Program studiów uwzględnia określone w przepisach prawa wymagania w sprawie ramowych programów szkoleń i wymagań egzaminacyjnych dla marynarzy działu pokładowego, w związku z czym absolwent po zdaniu egzaminu dyplomowego, uznanego za równoważny z egzaminem kwalifikacyjnym na poziomie operacyjnym, zgodnie z przepisami dotyczącymi uznania egzaminu dyplomowego w uczelniach za równoważny z egzaminem kwalifikacyjnym na poziomie operacyjnym oraz po odbyciu praktyki pływania stosownie do przepisów w sprawie wyszkolenia i kwalifikacji członków załóg statków morskich, zdobędzie uprawnienia do uzyskania dyplomu oficera wachtowego w dziale pokładowym w żegludze międzynarodowej.

Absolwent kierunku nawigacja uzyskuje w trakcie trwania studiów odpowiednie przygotowanie teoretyczne i nabywa umiejętności praktyczne niezbędne w przyszłej pracy. Otrzymuje pełne wykształcenie oparte na podstawach nauk inżynieryjno-technicznych niezbędne do podjęcia pracy, w tym pracy na morzu. W ramach zajęć specjalistycznych szczególną uwagę zwraca się na właściwe przygotowanie absolwentów do wypełniania funkcji pracowników Urzędów Morskich i instytucji związanych z gospodarką morską. W trakcie studiów studenci zdobywają wiedzę i umiejętności z zakresu przewozów morskich i manewrowania statkiem, budowy i stateczności statku, bezpieczeństwa nawigacyjnego i ratownictwa morskiego, ochrony środowiska morskiego oraz prawa morskiego. Bazę wyjściową stanowi wiedza z podstawowych nauk matematyczno-fizycznych oraz zajęć, takich jak: *nawigacja, informatyka, automatyka, elektrotechnika, meteorologia i oceanografia, astronawigacja, urządzenia nawigacyjne, systemy informacji przestrzennej*.

Absolwenci kierunku nawigacja uzyskują również specjalistyczne umiejętności praktyczne, które zdobywają na zajęciach laboratoryjnych oraz w trakcie odbywania praktyk studenckich. Umiejętności praktyczne rozwijane w trakcie studiów umożliwią absolwentowi pełnienie wachty morskiej i dowodzenie wachtą morską, z wykorzystaniem nowoczesnych systemów i urządzeń nawigacyjnych; począwszy od ich przygotowania, w tym uwzględnienia ich ograniczeń, poprzez bieżącą kontrolę pracy, skończywszy na analizie dokładności. Praktyczny wymiar dużej części zajęć przygotowuje absolwentów do samodzielnej i zespołowej pracy zawodowej.

Wskazane wyżej kluczowe kompetencje absolwenta studiów na kierunku nawigacja wskazują, że cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na tym kierunku jest ukierunkowanie celów kształcenia na potrzeby floty (handlowej oraz Marynarki Wojennej) i szeroko rozumianej gospodarki morskiej. Przy opracowywaniu i bieżącej realizacji koncepcji kształcenia uwzględniane są doświadczenia ze współpracy z krajowymi i zagranicznymi partnerami przemysłowymi, naukowymi i edukacyjnymi, jak również wnioski z obserwacji międzynarodowych wzorców kształcenia w zakresie inżynierii lądowej i transportu.

W doskonaleniu procesu dydaktycznego oraz w całej koncepcji kształcenia na kierunku nawigacja założono spełnianie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez wykorzystanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Do interesariuszy wewnętrznych należą nauczyciele akademicki, studenci, członkowie Rady Dyscypliny Naukowej, a także członkowie Rady Programowej oraz Uczelnianego Zespołu Jakości Kształcenia. Interesariusze wewnętrzni uczestniczą w procesie ustalania koncepcji kształcenia biorąc udział w zebraniach Katedry Wydziału Nawigacji

i Uzbrojenia Okrętowego, uczestnicząc w pracach Uczelnianego Zespołu Jakości Kształcenia oraz w posiedzeniach Rady Programowej.

Interesariusze zewnętrzni reprezentują środowiska zawodowe związane z praktyczną realizacją treści kształcenia na poziomie rynku pracy. W ramach realizacji studiów na kierunku nawigacja prowadzona jest stała współpraca z instytucjami i służbami wspomagającymi proces praktycznego przygotowania absolwentów do przyszłej pracy. W charakterze interesariuszy zewnętrznych występują m.in. przedstawiciele Marynarki Wojennej RP, Urzędu Morskiego w Gdyni, Portu Gdańsk, Polskiego Stowarzyszenia Pilotów Morskich, Polskiego Rejestru Statków, Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (Służba SAR), przedsiębiorstw DOEHLE i Żeglugi Gdańskiej. Szczególne miejsce w tym procesie mają konsultacje programu z podobnymi wydziałami Uniwersytetu Morskiego w Gdyni i Akademii Morskiej w Szczecinie. Opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych są dyskutowane w ramach posiedzeń Komisji Programowej. W oparciu o konsultacje z poszczególnymi grupami interesariuszy od roku akademickiego 2019/2020 wygaszono specjalności, które nie cieszyły się zainteresowaniem wśród studentów oraz nie spełniały aktualnych wymogów i zapotrzebowania rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców (*nadzór i zagospodarowanie polskich obszarów morskich, zarządzanie bezpieczeństwem morskim*).

Uchwałami Senatu Akademii Marynarki Wojennej nr 30/2019 z dnia 18 kwietnia 2019 r. dla studiów pierwszego stopnia oraz nr 31/2019 z dnia 18 kwietnia 2019 r. dla studiów drugiego stopnia, kierunek studiów nawigacja przyporządkowano do dyscypliny naukowej inżynieria lądowa i transport. Efekty uczenia się zdefiniowane dla kierunku zostały sformułowane na podstawie przyjętej koncepcji i założonych celów kształcenia specyficznych dla profilu praktycznego. Efekty uczenia się dostosowano do wymagań Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla poziomu 6 i 7. Efekty uczenia się określone dla studiów pierwszego i drugiego stopnia obejmują ponadto pełen zakres efektów umożliwiających uzyskanie przez absolwentów kompetencji inżynierskich.

Dla studiów pierwszego stopnia określono 18 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 19 efektów w zakresie umiejętności i 4 w zakresie kompetencji społecznych, a dla studiów drugiego stopnia - 13 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 20 efektów w zakresie umiejętności i 4 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się zdefiniowane dla kierunku w niektórych przypadkach zostały sformułowane zbyt ogólnie, stanowią kopię efektów uczenia się określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218). Należy jednak podkreślić, iż efekty uczenia się zdefiniowane dla zajęć są specyficzne i właściwie do nich przypisane. W kilkunastu przypadkach efekty uczenia się na pierwszym i drugim stopniu studiów powielają się, co utrudnia identyfikację poziomu kształcenia, na którym są nabywane. Rekomenduje się sformułowanie zbioru kierunkowych efektów uczenia się specyficznego dla kierunku nawigacja i zgodnego z zakresem dyscypliny inżynieria lądowa i transport, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany. Rekomenduje się także korektę zbioru efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia w zakresie powielania ich treści.

Na obu poziomach kształcenia efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku nawigacja. W zdefiniowanych dla ocenianego kierunku efektach uczenia się widoczny jest szczególny nacisk na kształtowanie umiejętności pozyskiwania wiedzy i praktycznego jej stosowania do rozwiązywania zagadnień inżynierskich (w przypadku studiów pierwszego stopnia) oraz zaawansowanych

problemów inżynierskich (w przypadku studiów drugiego stopnia). W efektach uczenia się określonych dla studiów pierwszego stopnia uwzględniono efekty odnoszące się do znajomości języka obcego na poziomie B2. W efektach uczenia się określonych dla studiów drugiego stopnia uwzględniono efekty odnoszące się do znajomości języka obcego na poziomie B2+.

Niezależnie od wskazanych wyżej pewnych zastrzeżeń, efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie inżynieria lądowa i transport, do której kierunku jest przyporządkowany, jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. W opracowywaniu oraz aktualizowaniu koncepcji kształcenia na kierunku uczestniczyli interesariusze wewnętrzni oraz przedstawiciele otoczenia gospodarczego.

Efekty uczenia się uwzględniają pełny zakres efektów prowadzących do uzyskanie kompetencji inżynierskich. Efekty te są zgodne odpowiednio z 6 i 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilem praktycznym. Efekty uczenia się zdefiniowane dla zajęć są specyficzne i właściwie do nich przypisane, natomiast zbiór kierunkowych efektów uczenia się sformułowano w niektórych przypadkach w sposób bardzo ogólny. Stwierdzono też przypadki powielania się efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Niezależnie od powyższego efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku nawigacja wynikają bezpośrednio z przyjętego profilu absolwenta, przedstawionego w koncepcji kształcenia. Proces kształcenia jest określony przez programy studiów, które obejmują moduły ogólne, kierunkowe, specjalnościowe, humanistyczne i społeczne, język obcy oraz wychowanie fizyczne. Wszystkie one sprzyjają w wyposażeniu studentów w niezbędną wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne potrzebne do sprostania wymaganiom stawianym przez rynek pracy.

Dobór treści programowych poszczególnych modułów zapewnia kompleksowość i odpowiedni poziom szczegółowości treści w odniesieniu do specyfiki każdego z nich. Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy z zakresu dyscypliny inżynieria lądowa i transport, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Kierunek nawigacja prowadzony jest na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej. Czas trwania studiów pierwszego stopnia wynosi 8 semestrów, liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów 240 punktów ECTS, a liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów wynosi 2858. Natomiast studia drugiego stopnia trwają 3 semestry, liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wynosi 90, a liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów wynosi 1009. W każdym z semestrów liczba możliwych do uzyskania punktów ECTS jest równa 30. Wobec powyższego należy uznać, iż liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, czas trwania studiów, nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się.

Studenci mają możliwość wyboru spośród 3 specjalności: *eksploatacja statku handlowego; hydrografia i systemy informacji przestrzennej oraz nawigacyjna obsługa sektora offshore*. Wybór dokonywany jest na 5. semestrze studiów. Na studiach drugiego stopnia, niezależnie od cyklu kształcenia, realizowana jest specjalność *nawigacja morska*.

Studia pierwszego stopnia, obejmujące cykle kształcenia rozpoczynające się począwszy od roku akademickiego 2017/2018, realizowane są w oparciu o ramowy program szkolenia dla marynarzy działu pokładowego na poziomie zarządzania w żegludze międzynarodowej.

Harmonogram realizacji programu studiów na ocenianym kierunku jest skonstruowany poprawnie, a treści programowe wszystkich zajęć zostały ustalone przez prowadzących w taki sposób, aby możliwe było osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Treści te są aktualne, zróżnicowane, kompleksowe i odpowiadają potrzebom dydaktycznym kierunku o profilu praktycznym. Treści programowe poszczególnych zajęć są ściśle powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się oraz są skorelowane z wymaganiami Konwencji STCW, a ich realizacja podlega nadzorowi przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej.

Sekwencja zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów została zaprogramowana właściwie i w taki sposób, że zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wiedza nabywana przez studentów na zajęciach realizowanych na semestrach wcześniejszych jest wykorzystywana na zajęciach realizowanych na dalszych semestrach.

Proces kształcenia na ocenianym kierunku realizowany jest z uwzględnieniem różnych form zajęć, takich jak: wykłady, ćwiczenia, laboratoria, projekty oraz seminaria, przy czym wykorzystywane są różnorodne metody dydaktyczne. Większość zajęć posiada co najmniej dwie formy, dobrane w odpowiedni sposób, tak aby zapewnić możliwość uzyskania efektów uczenia się. Cechą charakterystyczną programów studiów na kierunku nawigacja na obu poziomach jest znaczący udział zajęć o charakterze praktycznym: projektowych i laboratoryjnych, realizowanych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych studenci osiągają podczas zespołowego wykonywania czynności przewidzianych zakresem i formą zajęć.

Programy studiów pozwalają studentom na wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Na studiach pierwszego

stopnia liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru wynosi 73, natomiast na studiach drugiego stopnia – 50. Możliwość ta realizowana jest na studiach pierwszego stopnia poprzez umożliwienie wyboru specjalności powiązanej bezpośrednio z realizowanymi treściami programowymi, jak również wybór pojedynczych zajęć; na studiach drugiego stopnia poprzez umożliwienie wyboru konkretnych zajęć, z zastrzeżeniem, że nie mogą to być zajęcia zrealizowane uprzednio na pierwszym stopniu studiów (w przypadku kontynuacji studiów).

Do oceny i porównywania osiągnięć studenta oraz potwierdzania realizacji kolejnych etapów kształcenia służy system punktowy ECTS. Liczbę punktów ECTS przypisaną poszczególnym modułom kształcenia, pracy dyplomowej i praktykom podano w harmonogramach realizacji programu studiów i sylabusach. Z ich analizy wynika, że szacowany nakład pracy studenta, mierzony liczbą punktów ECTS, odpowiada obowiązującym uregulowaniom, stanowiącym, że 1 punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których osiągnięcie wymaga od studenta 25-30 godzin pracy - obejmujących zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz indywidualną pracę określoną w programie studiów, związaną z przygotowaniem się do zajęć, kolokwium, egzaminów.

W programach studiów na obu poziomach, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa, poprawnie określono łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć:

- kształtujących umiejętności praktyczne;
- z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych;
- z wychowania fizycznego (tylko studia pierwszego stopnia).

W programie uwzględniono przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych wynosi 5 ECTS. Zajęcia z wychowania fizycznego są obowiązkowe i nie przypisano im punktów ECTS.

Studenci na studiach pierwszego stopnia w trakcie czterech semestrów (1, 2, 3, 4 semestr) mają łącznie do zrealizowania w ramach lektoratów 120 godzin języka obcego, któremu przyporządkowano łącznie 8 punktów ECTS. Wymiar godzinowy zajęć z języka obcego na studiach drugiego stopnia wynosi 120 godzin i 9 punktów ECTS (kształcenie jest realizowane na wszystkich semestrach).

W realizacji zajęć audytoryjnych stosuje się metody werbalne lub poglądowe, takie jak wykład tradycyjny lub wykład problemowy, sprzyjające osiąganiu efektów w zakresie wiedzy. W toku zajęć stosowane są zaawansowane techniki informatyczno-komunikacyjne, głównie w postaci materiałów multimedialnych, filmów, zdjęć czy animacji. Podczas zajęć w formach aktywizujących (ćwiczenia, laboratoria projekty itp.) dużą wagę przywiązuje się do grupowej pracy studentów. W ramach ćwiczeń stosuje się metody problemowe, pozwalające na osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, a w ramach zajęć projektowych i laboratoryjnych - głównie metody praktyczne, powiązane z kształtowaniem umiejętności prowadzenia badań naukowych. Metody praktyczne i problemowe pozwalają na zapoznanie studenta z podstawowymi technikami, narzędziami i materiałami stosowanymi przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich, z zakresu inżynierii lądowej i transportu.

Zajęcia kształtujące kompetencje językowe na poziomie biegłości B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz B2+ w przypadku studiów drugiego stopnia, realizowane są w formie lektoratów. Nauczanie to jest spójne z efektami kierunkowymi, uwzględnia specyfikę ocenianego

kierunku i przygotowuje do posługiwania się słownictwem specjalistycznym. Lektoraty obejmują indywidualne i zespołowe prace z tekstem specjalistycznym, prezentacje (monologi i dialogi).

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych zainteresowań i potrzeb studentów, w tym również z studentów niepełnosprawnościami. Stwarzanie warunków pełnego udziału studentów z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia obejmuje m.in. indywidualizację rozkładu zajęć oraz form weryfikacji osiągania efektów uczenia się, używanie specjalistycznego sprzętu ułatwiającego naukę, udostępnianie szkoleń, warsztatów, konferencji oraz innych form wsparcia na podstawie złożonego przez studenta wniosku.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku zostały dobrane poprawnie, stymulują studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Studenci i pracownicy Uczelni mają szerokie możliwości stosowania i wykorzystania narzędzi pozwalających na kształcenie na odległość. Możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w związku z pandemią COVID-19, została uregulowana zarządzeniami Rektora-Komendanta. Większość kursów realizowanych w ramach kształcenia na kierunku nawigacja jest dostosowana do realizacji zdalnej. Sposób realizacji zajęć może być realizowany w trybie synchronicznym (zgodnie z założonym terminarzem tygodniowym i godzinny) oraz asynchronicznym, z możliwością dostępu dla studentów w dowolnym terminie. Do dyspozycji pracowników i studentów jest kilka narzędzi kształcenia na odległość umożliwiających uzyskanie efektów uczenia się przez studentów. Do najbardziej popularnych narzędzi należy zaliczyć własną platformę e-learningową - eduPortal. Pozwala ona przygotować, gromadzić i publikować materiały dydaktyczne, prowadzić forum, organizować testy kompetencji i ankiety, gromadzić i oceniać prace studentów, a także prowadzić statystykę aktywności studentów zapisanych na dany kurs. Obszar platformy obejmuje kursy ogólnouczelniane (matematyka, fizyka, języki obce, zajęcia humanistyczne) i kursy wydziałowe.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Szczegółowe zasady realizacji praktyki zawodowej na kierunku określa Regulamin praktyk studenckich Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego AMW. Regulamin oraz zasady odbywania praktyk umieszczone są na stronie internetowej Wydziału. Załączniki do regulaminu zawierają wzory porozumienia o realizacji praktyk, skierowania na praktykę, deklaracji przyjęcia na praktykę, zaświadczenia o zdobyciu praktyki, sprawozdania z praktyki, karty zaliczeń praktyki, zasady obiegu książki praktyk, zaświadczenie potwierdzające ukończenie pierwszego roku studiów oraz ukończenie programu szkolenia na poziomie pomocniczym (niezbędne do uzyskania świadectwa marynarza wachtowego).

Na kierunku nawigacja na studiach pierwszego stopnia praktyki zawodowe trwają 960 godzin (6 miesięcy) i przypisano im 32 punktów ECTS. Na 4. semestrze studiów realizowane jest podstawowe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, niezbędne zgodnie z Konwencją STCW do odbywania praktyki zawodowej na statkach morskich w charakterze członka załogi. W ramach podstawowego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i ochrony studenci realizują przeszkolenie w zakresie: ochrony przeciwpożarowej stopnia podstawowego, elementarnych zasad udzielania pierwszej pomocy medycznej, bezpieczeństwa własnego i odpowiedzialności wspólnej, problematyki ochrony na statku, indywidualnych technik ratunkowych.

Praktyka zawodowa realizowana jest na 7. semestrze studiów. Praktyka stanowi uzupełnienie zdobytych wcześniej praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych studenta. Ponadto do uzyskania dyplomu oficera wachtowego na statkach o pojemności brutto 500 i powyżej wymagane jest odbycie 12-miesięcznej nadzorowanej praktyki pływania na statkach morskich w dziale pokładowym w żegludze międzynarodowej, potwierdzonej w wydany przez AMW zaświadczeniu o zaliczeniu książki praktyk, w tym co najmniej 6-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach handlowych o pojemności brutto 500 i powyżej. Zgodnie z programem studiów, w trakcie trwania studiów pierwszego stopnia student może odbyć wyłącznie 6 miesięcy praktyki; pozostała część wymaganej praktyki pływania powinna być odbyta przez absolwenta samodzielnie, lecz w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty zdania egzaminu dyplomowego równoważnego egzaminowi kwalifikacyjnemu i nie później niż 7 lat od daty rozpoczęcia studiów.

Na studiach drugiego stopnia praktyki zawodowe trwają 480 godzin (3 miesiące) i przypisano im 20 punktów ECTS. Praktyka zawodowa realizowana jest na 2. semestrze studiów. Podczas praktyki student doskonali umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania i aparaturę. Poznaje własne możliwości na rynku pracy i nawiązuje kontakty zawodowe, umożliwiające wykorzystanie ich w momencie poszukiwania pracy. Praktyka zawodowa realizowana na studiach drugiego stopnia również spełnia kryteria praktyki nadzorowanej, może więc stanowić dopełnienie do wymaganej 12-miesięcznej nadzorowanej praktyki pływania na statkach morskich w dziale pokładowym w żegludze międzynarodowej, niezbędnej do uzyskania dyplomu oficera wachtowego na statkach o pojemności brutto 500 i powyżej.

Studenci odbywają praktykę na podstawie skierowania na praktykę wystawionego przez prodziekana ds. kształcenia i studenckich w przypadku praktyk realizowanych w ramach umowy z instytucją lub deklaracji przyjęcia na praktykę wystawionej przez organizatora praktyki (instytucji przyjmującej), w przypadku uprzedniego braku porozumienia między Uczelnią a instytucją przyjmującą. W przypadku samodzielnej propozycji miejsca praktyki student musi uzyskać zgodę od prodziekana ds. kształcenia i studenckich. Wykazy instytucji, z którymi Wydział ma podpisane umowy o realizację praktyki oraz firm, w których studenci realizowali praktyki na podstawie indywidualnych decyzji, nie budzą zastrzeżeń w zakresie zgodności z efektami uczenia się dla kierunku nawigacja.

Po zakończeniu praktyki studenci składają do dziekanatu zaświadczenie o odbyciu praktyki oraz sprawozdanie z praktyki, które muszą być zaopiniowane przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji przyjmującej.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, a treści programowe określone dla praktyk i ich umiejscowienie w harmonogramie realizacji programu studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przyjęte metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Infrastruktura praktyk zapewnia prawidłową realizację praktyk i osiąganie efektów uczenia się. Praktyki są hospitowane w miarę możliwości logistycznych. Kompetencje i doświadczenie opiekunów praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Po przejściu na kształcenie w sposób zdalny, przygotowano procedury umożliwiające realizację praktyk częściowo w sposób zdalny, o ile jest to możliwe ze względu na charakter praktyk. Studenci jednak nie korzystają z takiej możliwości.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Zajęcia dla studentów odbywają się według tygodniowego harmonogramu od poniedziałku do piątku przez 15 tygodni w semestrze. Liczba godzin zajęć w tygodniu nie przekracza 25, co skutkuje odpowiednim obciążeniem, z zachowaniem komfortu i higieny pracy. Plany zajęć są ogłaszane przed rozpoczęciem semestru i umieszczane na stronie internetowej. Umożliwiają studentom pełne uczestnictwo we wszystkich modułach kształcenia zarówno w ciągu dnia, jak i w perspektywie całego semestru, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny inżynieria lądowa i transport, do której odnoszą się efekty uczenia się oraz normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Są też kompleksowe oraz specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, wyrażony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom ocenianego kierunku osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji odpowiadających poziomowi studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Program studiów oraz organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku umożliwiają prowadzenie procesu dydaktycznego przy pomocy różnych metod kształcenia. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się i aktywizujące formy pracy oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Formy sprawdzenia nabytej wiedzy i osiągniętych umiejętności są obiektywne i przejrzyste oraz pozwalają sprawdzić efekty na każdym etapie kształcenia. Również treści przewidziane dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego są spójne z efektami uczenia się.

Program praktyk, w tym wymiar, sposoby dokumentowania przebiegu praktyk, dobór miejsc odbywania praktyk, kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk, infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o osiągniętych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja kandydatów na studia na kierunku nawigacja odbywa się według zasad, które są corocznie ustalane odpowiednimi uchwałami Senatu. W odniesieniu do roku akademickiego 2020/2021 warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla kierunku nawigacja zostały określone w Uchwale nr 12/2019 Senatu Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie: określenia warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, dla poszczególnych kierunków studiów cywilnych w AMW na rok akademicki 2020/2021.

Warunki są przejrzyste, zapewniają równość kandydatów w dostępie do studiowania. Zapewniają to porównywalne przeliczniki punktowe w przypadku kandydatów zdających egzamin maturalny, egzamin dojrzałości lub maturę międzynarodową. Rekrutacja przeprowadzana jest za pośrednictwem komisji rekrutacyjnych. Przyjęcie na studia na kierunku nawigacja odbywa się w ramach limitu miejsc, w oparciu o listę rankingową kandydatów objętych postępowaniem. Lokata kandydata na liście rankingowej jest uzależniona od przedmiotów branych pod uwagę w postępowaniu kwalifikacyjnym. W przypadku uzyskania jednakowej liczby punktów kwalifikacyjnych, pierwszeństwo w przyjęciu na studia mają kandydaci, którzy uzyskali wyższą liczbę punktów kwalifikacyjnych z matematyki.

Na studia drugiego stopnia może być przyjęta osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia. Kwalifikacja odbywa się na podstawie listy rankingowej, sporządzonej w oparciu o średnią arytmetyczną wszystkich ocen ze studiów, z wyjątkiem wychowania fizycznego, a w dalszej kolejności ocen z egzaminu dyplomowego. Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunek odmienny niż ukończony, po przyjęciu na studia mogą zostać zobligowane do uzupełnienia różnic programowych w trybie i terminie określonym w decyzji właściwego kierownika jednostki organizacyjnej.

Stosowane uregulowania i wynikające z nich kryteria i procedury gwarantują osiągnięcie celu, jakim jest właściwy dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę bazową, pozwalającą na uzyskanie założonych efektów uczenia się. System jest przejrzysty, transparentny i obiektywny oraz zapewnia równy dostęp wszystkich osób do rekrutacji.

Warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym reguluje Uchwała Senatu. Warunki i procedury uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym są określone w Regulaminie studiów. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak też uzyskanych w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku

Organizacja procesu dyplomowania na ocenianym kierunku określona jest odpowiednimi procedurami, specyficznymi dla kierunku nawigacja. Zasady dyplomowania zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się na zakończenie studiów. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem opiekuna pracy, który sprawuje opiekę nad

pracą dyplomową oraz odpowiada za merytoryczną i formalną poprawność pracy. Opiekunem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki, który posiada co najmniej stopień naukowy doktora. Procedurę kończy egzamin dyplomowy. Pytania na egzaminie dyplomowym umożliwiają weryfikację efektów uczenia się z zakresu wiedzy zdobytej w czasie studiów. Zostało to potwierdzone analizą treści prac dyplomowych i pytań stawianych studentom w czasie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są określone w Regulaminie Studiów. Proces sprawdzania i oceny efektów uczenia się określony jest w sylabusach. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów odbywa się na wszystkich etapach kształcenia, przede wszystkim poprzez zaliczenie studentowi danej formy dydaktycznej przez nauczyciela akademickiego na podstawie ocen formujących oraz poprzez weryfikację zbiorczą na podstawie oceny podsumowującej w ramach poszczególnych zajęć.

Nauczyciele akademicy mają obowiązek poinformować studentów na pierwszych zajęciach o wymaganiach i trybie zaliczenia zajęć. Osiągnięcie efektów uczenia się w wyniku realizacji wykładów i ćwiczeń audytoryjnych jest weryfikowane za pomocą sprawdzianów pisemnych w trakcie semestru. Najczęściej mają one formę zestawu zadań otwartych, wymagających wykonania stosownych obliczeń lub odtworzenia informacji prezentowanych na zajęciach. Program laboratoriów jest weryfikowany przez wykonanie przez studenta zestawu zadań eksperymentalnych, odpowiedzi na pytania kontrolne oraz wykonanie sprawozdania pisemnego zawierającego opracowanie wyników badań eksperymentalnych. Zajęcia symulatorowe są weryfikowane przez ocenę realizacji indywidualnie lub zespołowo oryginalnego zadania problemowego z zakresu ocenianych zajęć.

W ramach ocenianego kierunku zostały określone zasady przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Ocena końcowa potwierdzająca realizację efektów uczenia się rejestrowana jest w systemie elektronicznym. Studenci mają wgląd do swoich ocenionych prac pisemnych podczas konsultacji lub podczas zajęć, na których omawiane są wyniki.

Zasady weryfikacji umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Studenci z niepełnosprawnością mogą ubiegać się m.in. o zmianę formy weryfikacji efektów uczenia na bardziej dostosowaną do ich potrzeb np. zmiana formy egzaminu pisemnego na ustny przy zachowaniu weryfikacji wszystkich efektów uczenia się zawartych w sylabusie.

W przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowych student ma prawo zgłosić się do nauczyciela akademickiego, w celu rozwiązania wątpliwości. W sytuacjach szczególnie trudnych, student może wystąpić z prośbą o egzamin komisyjny, który pozwala na weryfikację efektów uczenia się przed komisją egzaminacyjną, wystawiającą końcową ocenę. Za czyny uchybiające godności studenta, np. popełnienie przez studenta plagiatu, student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się, prowadzona jest obecnie z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Platforma eduPortal umożliwia prowadzenie systematycznej oceny studentów za pomocą kartkówek, testów i sprawdzianów on-line. Studenci są zaznajomieni z metodami e-oceny.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej, jak również sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego. Studenci mają zapewniony odpowiedni czas przeznaczony na

weryfikację wiedzy i umiejętności nabytych w czasie zajęć, a rozkład zaliczeń i egzaminów w czasie sesji egzaminacyjnej umożliwia właściwe przygotowanie się do nich oraz odpoczynek pomiędzy kolejnymi sprawdzianami wiedzy.

W nauce języka obcego na obu poziomach studiów wykorzystywane są metody bezpośrednie, gramatyczno-tłumaczeniowe, kognitywne, związane z pracą indywidualną oraz zespołową (ćwiczenia z wykorzystaniem podręcznika oraz środków audiowizualnych, materiałów internetowych, tłumaczenia i analiza tekstów, konwersatoria, dialogi w grupach). Metody te umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na wymaganym poziomie.

Potwierdzeniem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są prace etapowe i egzaminacyjne, projekty, prace dyplomowe. Analiza wyników oceny wybranych prac etapowych studentów ocenianego kierunku pokazuje, że stosowane metody sprawdzania oraz oceniania efektów uczenia się są adekwatne do zakładanych efektów i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się. Prace etapowe i egzaminacyjne miały różne formy: zadania otwarte wymagające odpowiedzi opisowej, testy jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, sprawozdania z zajęć laboratoryjnych oraz dokumentacje projektów. Zakres tematyczny egzaminów oraz prace projektowe były na właściwym poziomie trudności, a weryfikacja efektów uczenia się była przeprowadzana zgodnie z sylabusami. Prace te były rzetelnie sprawdzane.

Prace dyplomowe odpowiadają koncepcji kształcenia i sformułowanym na kierunku zasadom dyplomowania. Ocena wybranych losowo prac dyplomowych pokazuje, że studenci są dobrze przygotowani do rozwiązywania konkretnych problemów inżynierskich, a studenci studiów drugiego stopnia mają umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w różnych zastosowaniach. Prace te mają głównie charakter projektowy i spełniają wymagania stawiane pracom dyplomowym inżynierskim. Oceny wystawione przez opiekuna i recenzenta są zasadne. Stwierdzono trafność doboru tematyki prac dyplomowych, zgodność z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów, zgodność treści i struktury pracy z tematem, poprawność stosowanych metod, poprawność terminologiczną oraz językowo-stylistyczną. Dobór piśmiennictwa wykorzystanego w pracach był właściwy. Oceniane prace dyplomowe wskazują na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Potwierdzeniem kompetencji i osiągnięć studentów w obszarach działalności zawodowej są publikacje fachowe i aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej nie budzą zastrzeżeń.

Na ocenianym kierunku opracowano i stosuje się spójny i przejrzysty system weryfikacji efektów uczenia się oraz zdobywania kwalifikacji językowych. Przyjęty system weryfikacji efektów uczenia się zapewnia równe traktowanie studentów, a także porównywalność wyników sprawdzania i oceniania założonych efektów uczenia się.

Prawidłowa jest procedura procesu dyplomowania, a także system weryfikacji prac dyplomowych, czego dowodem są przedłożone przez Uczelnię wybrane prace dyplomowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku nawigacja kształcenie prowadzi obecnie 39 nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, w tym: 1 osoba z tytułem profesora, 5 posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego, 18 ze stopniem naukowym doktora, 15 tytułem zawodowym magistra.

Część nauczycieli akademickich posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, potwierdzone dyplomami wydanymi przez administrację morską:

- 6 osób z dyplomem kapitana żeglugi wielkiej;
- 1 osoba z dyplomem oficera wachtowego;
- 1 osoba z dyplomem oficera wachtowego mechanika;
- 1 osoba z dyplomem oficera pokładowego drugiej klasy;
- 1 osoba z uprawnieniami oficera wachtowego okrętu podwodnego typu Kobben.

Ponadto, 9 nauczycieli akademickich jest wpisanych na listę egzaminatorów Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej.

Nauczyciele akademicy posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscypliny inżynieria lądowa i transport oraz doświadczenie zawodowe, umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Obecnie na ocenianym kierunku studiów kształci się 359. Współczynnik liczby studentów na jednego prowadzącego wynosi 9, co jest wartością zapewniającą prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają kompetencje niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym konieczne wykształcenie, doświadczenie zawodowe i przygotowanie

pedagogiczne. Nauczyciele akademicki poszerzają swoje kompetencje poprzez realizację prac badawczych, analiz i ekspertyz, uczestniczenie w kursach i szkoleniach oraz w konferencjach i seminariach. Dorobek naukowy kadry, a także wyniki realizowanych prac badawczych znajdują odzwierciedlenie w prowadzonej dydaktyce. W ramach łączenia nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku studiów nawigacja z działalnością zawodową wiele osób spośród dydaktyków to osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego. Zazwyczaj są to oficerowie Marynarki Wojennej, którzy na co dzień realizują zadania zawodowe na okrętach Marynarki Wojennej RP.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Uczelnia wspiera pracowników dydaktycznych, oferując liczne, bezpłatne szkolenia pedagogiczne. Szczególnie jest to widoczne w przypadku nowych pracowników, którzy zobligowani są do odbycia kursu pedagogicznego realizowanego przez Wydział Nauk Humanistycznych i społecznych AMW. Dodatkowo taki pracownik w pierwszym roku zatrudnienia ma obniżone pensum (o 20%). Uczelnia organizuje także dodatkowe kursy z języka angielskiego (dla nauczycieli i pracowników administracji). Kurs trwa 6 miesięcy, na czas kursu pracownik jest zwalniany z innych obowiązków służbowych.

Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Wyrażają się one m.in. w stosowaniu zróżnicowanych metod dydaktycznych, zorientowanych na zaangażowanie studentów w proces kształcenia, wykorzystaniu różnych metod kształcenia oraz nowych technologii. Kompetencje kadry zostały potwierdzone podczas hospitacji zajęć dydaktycznych w trakcie wizytacji. Nauczyciele akademicki prowadzący oceniane zajęcia byli do nich dobrze przygotowani, a poziom merytoryczny i metodyczny tych zajęć nie budził zastrzeżeń. Tematyka zajęć była zgodna z sylabusami. Wykorzystywane metody dydaktyczne były poprawne i w pełni adekwatne do realizowanych form zajęć. Dobór nauczycieli do prowadzenia poszczególnych zajęć umożliwia prawidłową ich realizację. Ze względu na ograniczenia wynikające z sytuacji epidemicznej, zajęcia były prowadzone w formie zdalnej z wykorzystaniem platformy MS Teams. Sposób wykorzystania możliwości tej platformy zdalnego nauczania został poprawnie dostosowany do specyfiki prowadzonych zajęć i umożliwiał osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Przydział zajęć umożliwia prawidłową ich realizację. Pod uwagę brane jest dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe, dorobek dydaktyczny, wyniki oceny okresowej, a także opinie studentów (w tym oceny z ankietyzacji). Obsady zajęć w danym semestrze dokonuje kierownik katedry. Zajęcia laboratoryjne, ćwiczenia i projekty związane przygotowaniem inżynierskim są prowadzone przez nauczycieli związanych z dyscyplinami z dziedziny nauk inżynierjno-technicznych. Wykłady w zdecydowanej większości prowadzone są przez osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora. W nielicznych przypadkach, za zgodą prodziekana ds. kształcenia i studenckich, biorąc pod uwagę wieloletnie doświadczenie dydaktyczne lub duże doświadczenie praktyczne, wykłady prowadzą nauczyciele z tytułem zawodowym magistra.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Podczas przydziału zajęć istotną rolę odgrywają inne obowiązki i funkcje pracownika. Przykładowo kadra funkcyjna (dziekan, prodziekan, kierownicy podległych jednostek organizacyjnych wydziału) ma obniżone pensum dydaktyczne, celem umożliwienia właściwej realizacji ponadnormatywnych zadań. Kierownik jednostki kieruje się koniecznością zapewnienia pensum dydaktycznego i sprawiedliwego podziału obowiązków wśród pracowników. Wyznaczony do

prowadzenia zajęć pracownik akceptuje swoją indywidualną kartę obciążenia, co jest potwierdzeniem zgodności wymiaru godzin dydaktycznych z pensum pracownika oraz wyrażeniem zgody na realizację godzin ponadwymiarowych w kontekście pozostałych aktywności naukowych lub badawczych prowadzonych na Uczelni.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia ich dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W związku z pandemią COVID-19 wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku nawigacja uczestniczyli w szkoleniu z obsługi platformy e-learninowej EduPortal. Bieżąca kontrola zajęć jest prowadzona na podstawie Zarządzenia Rektora-Komendanta. Bezpośredni przełożony nauczyciela akademickiego ma obowiązek monitorowania materiałów dydaktycznych pod kątem jakości, sposobu ich prezentacji i udostępniania i reagowania na pojawienie się zjawisk niepożądanych w procesie kształcenia na odległość. Uczelnia prowadzi bieżącą kontrolę realizacji zajęć online w formie hospitacji, przeprowadzanych zgodnie z wyznaczonym harmonogramem. Na każdego nauczyciela przypada co najmniej jedna hospitacja w roku akademickim. Dodatkowo Dziekan Wydziału ma możliwość prowadzenia hospitacji zajęć w trybie nieplanowanym poprzez logowanie się na zajęcia online.

Polityka kadrowa realizowana na kierunku nawigacja jest zgodna z misją Uczelni, która mówi o kształceniu i wychowywaniu studentów, a także wizją, w której podkreśla się dbałość o najwyższą jakość kształcenia. Akademia Marynarki Wojennej w roku 2016 wprowadziła Europejską Kartę Naukowca oraz Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. Na Uczelni stosuje się zasady otwartej polityki zatrudnienia polegające na obsadzaniu stanowisk w trybie konkursów ze ściśle określonymi wymaganiami dotyczącymi zarówno dorobku naukowego, jak i kompetencji dydaktycznych. Osobami odpowiedzialnymi za właściwe kształtowanie polityki kadrowej na Wydziale są kierownicy jednostek organizacyjnych oraz Dziekan. Określają oni kwalifikacje niezbędne do pracy na poszczególnych stanowiskach, które stanowią podstawę wymagań konkursowych przy przyjmowaniu do pracy oraz decyzji o przedłużeniu zatrudnienia. W obydwu przypadkach decyzje podejmuje właściwe komisje.

Rozwój kadry jest monitorowany poprzez: system ankietowania zajęć dydaktycznych i prowadzących, system hospitacji zajęć, oceny okresowe.

Studenci dokonują oceny nauczyciela akademickiego za pomocą anonimowego systemu ankiet elektronicznych. Wyniki oceny są przedstawiane i omawiane podczas spotkań kadry kierowniczej Wydziału. W przypadku niskich ocen prodziekan ds. kształcenia i studenckich wraz z kierownikiem katedry przeprowadza rozmowę z pracownikiem, w celu opracowania działań naprawczych. Każdy pracownik ma dostęp do wyników swoich ankiet.

Hospitacje zajęć dydaktycznych dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich, realizujących zajęcia na kierunku nawigacja. Hospitacje prowadzą bezpośredni przełożeni nauczycieli akademickich. Hospitacja zajęć dydaktycznych każdego nauczyciela akademickiego powinna być przeprowadzona co najmniej raz w roku. Nowo zatrudnione osoby podlegają obowiązkowej hospitacji w pierwszym roku pracy. Oceny w ramach hospitacji obejmują takie aspekty procesu dydaktycznego jak: punktualność, przygotowanie prowadzącego do zajęć, zgodność prowadzonych zajęć z sylabussem, określenie celu dydaktycznego i efektów uczenia się, trafność doboru metod i środków kształcenia do tematyki zajęć i założonych do osiągnięcia efektów uczenia się, osiąganie założonych efektów uczenia się

i zastosowane metody ich weryfikacji, a także relacje ze studentami (komunikatywność, aktywizacja i inspiracja do poszukiwań w rozwiązywaniu problemów, atrakcyjność zajęć).

Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników i w procesie awansowania nauczycieli akademickich. Z pracownikami, którzy uzyskali negatywne oceny, Prodziekan ds. kształcenia i studenckich wraz z kierownikiem katedry, któremu podlega oceniany pracownik, dyskutuje powody otrzymanej oceny.

Każdy nauczyciel akademicki podlega okresowej ocenie, prowadzonej co najmniej raz na 4 lata, która obejmuje trzy obszary: działalność dydaktyczną, działalność naukową i działalność organizacyjną. W obszarze dydaktycznym uwzględniany jest wynik oceny nauczyciela akademickiego dokonywanej przez studentów w zakresie dydaktyki, a także hospitacji.

Na ocenianym kierunku przeprowadzane są regularnie przeglądy oraz ocena kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, uwzględniająca osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, a wnioski z tych ocen mają wpływ m.in. na przedłużenie zatrudnienia, poparcia wniosku pracownika o uruchomienie postępowania w sprawie uzyskania stopnia lub tytułu naukowego. W miarę potrzeb uzupełnienia kadry dydaktycznej, ogłaszane są konkursy na stanowiska dydaktyczne lub badawczo-dydaktyczne.

Zasadniczym sposobem podnoszenia kwalifikacji kadry jest udział w realizacji projektów naukowo-badawczych. W zakresie wnioskowania o realizację projektów np. w ramach NCN czy NCBIR kadra jest wspierana przez pion naukowy Uczelni. Jednym ze sposobów podnoszenia kwalifikacji jest również organizacja wyjazdów zagranicznych i krajowych w tym na konferencje naukowe, kursy szkoleniowe i wizyty studyjne, które finansowane są ze środków statutowych, jak również różnych programów i projektów.

Organizowane są również szkolenia wewnętrzne dla nauczycieli akademickich. Najczęściej są one powiązane z realizowanymi programami i projektami. Przykładem może być szkolenie doskonalące z języka angielskiego, czy też seria szkoleń ze zdalnego nauczania, które odbyły się w momencie pojawienia się pandemii i konieczności przejścia Uczelni na tę formę prowadzenia zajęć.

Uczelnia i Wydział zapewniają wsparcie dla rozwoju kadry naukowej, poprzez m.in.: finansowanie udziału w konferencjach, kursach i szkoleniach, wyjazdach krajowych i zagranicznych, motywacje finansowe w postaci stypendiów, zakup aparatury badawczej, urlopy naukowe, uczestnictwo w badaniach naukowych, nagrody Rektora dla nauczycieli akademickich, przyznawane za ich osiągnięcia dydaktyczno-naukowe i organizacyjne.

Awans nauczyciela akademickiego na kolejne stanowisko związany jest z procesem podwyższania kwalifikacji naukowych lub dydaktycznych, przy czym osoby, które w wyniku podwyższania kwalifikacji uzyskały tytuł lub stopień naukowy, mają możliwość awansu bez konkursów, wymaganych procedurą zatrudniania nauczycieli akademickich. Uczelnia wspiera swoich pracowników również przez udzielanie urlopów na podwyższanie kwalifikacji naukowych oraz na staże naukowe w ośrodkach badawczych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Przypadki dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry nauczycielskiej są zgłaszane bezpośrednim przełożonym, tj. kierownikom katedr lub bezpośrednio władzom dziekańskim. Ponadto na Uczelni działa także uczelniana komisja dyscyplinarna ds. nauczycieli akademickich oraz komisja ds. etyki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dorobek nauczycieli akademickich oraz ich doświadczenie zawodowe zapewniają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Dobór kadry oraz jej liczebność w stosunku do liczby studentów zapewnia prawidłową realizację zajęć. Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni, w tym dobór nauczycieli jest odpowiedni do potrzeb związanych z realizacją zajęć i uwzględnia kompetencje nauczycieli, ich dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe.

Nauczyciele poddawani są ocenie. Oceny dokonują studenci korzystając z systemu ankietowego oraz inni nauczyciele, poprzez hospitacje. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w procesie doskonalenia kadry dydaktycznej. W Uczelni stosowane są działania pro jakościowe, zachęcające kadrę do rozwoju naukowego, w szczególności do publikacji i zdobywania kolejnych stopni naukowych i tytułu naukowego. Polityka kadrowa obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa pracowników.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Studenci kierunku nawigacja odbywają zajęcia dydaktyczne w budynkach kampusu Uczelni, na który składa się siedem budynków rozmieszczonych w promieniu ok. 1 km². Podczas prowadzenia laboratoriów oraz egzaminów praktycznych wykorzystywane są stanowiska zbudowane w oparciu o funkcjonujące systemy nawigacyjne oraz oryginalne urządzenia okrętowe. W laboratoriach znajduje się wysokiej klasy sprzęt, aparatura oraz kompletne stanowiska szkoleniowe i badawcze. Wyposażenie takie zapewnia możliwość realizacji ćwiczeń praktycznego wykorzystania i użytkowania poszczególnych systemów działu pokładowego.

Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego dysponuje rozbudowaną i nowoczesną bazą dydaktyczną, na którą składają się między innymi laboratoria, pracownie, symulatory wspierające proces dydaktyczny na kierunku nawigacja. Część z nich, z odpowiednią liczbą miejsc, wykorzystywana jest równocześnie do laboratoriów i ćwiczeń oraz wykładów. Wyposażenie laboratoriów dydaktycznych w sprzęt specjalistyczny i aparaturę naukowo-badawczą dostosowane jest do współczesnych osiągnięć naukowych w dyscyplinie inżynieria lądowa i transport. Dla podtrzymania wysokiego poziomu zajęć praktycznych Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego systematycznie modernizuje bazę laboratoryjną. Między innymi, dzięki środkom z Planu Modernizacji

Technicznej MON dokonano modernizacji najważniejszej infrastruktury laboratoryjno-szkoleniowej (przykładowo nowy symulator nawigacyjno-manewrowy okrętu z dynamicznym systemem pozycjonowania lub łódź motorowa wyposażoną w echosondę jednowiązkową SyQwest o częstotliwości $f=200$ kHz do wykonywania pomiarów hydrograficznych na akwenach morskich i śródlądowych).

Pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w odpowiadający współczesnym wymagom sprzęt audiowizualny, komputerowy (z odpowiednim oprogramowaniem i zapewniający interaktywną komunikację ze studentami), laboratoryjny, sportowy i inny sprzęt dydaktyczny, gwarantujący prawidłową realizację zajęć praktycznych, a także zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności deklarowanych w celach i efektach uczenia się. Uczelnia posiada Zespół Okrętowych Symulatorów Nawigacyjno-Manewrowych, który składa się z dwóch poziomów. Pierwszy z nich to pięć zasadniczych części składowych: indywidualne stanowiska treningowe – Virtual Bridges, mostek główny – Main Bridge, sala wykładowa – Debriefing Room, symulator VTS (Vessel Traffic Service) oraz stanowisko instruktora. Drugi poziom wyposażony jest w trzy główne mostki nawigacyjne. Symulator działa w oparciu o oprogramowanie Navi Trainer Professional 5000. Oprogramowanie to spełnia wszystkie wymagania Konwencji STCW rozdziałów A-II/1 i A-II/2. Wszystkie stanowiska treningowe posiadają na swoim wyposażeniu panel łączności wewnętrznej UKF. Oprogramowanie symulatora pozwala na korzystanie z dziewięciu akwenów treningowych, które zawierają porty o różnym stopniu uszczegółowienia. Na uwagę zasługuje także Laboratorium manewrowania okrętem, wyposażone w basen treningowy do manewrowania makietami jednostek pływających, służące do nauki oraz doskonalenia manewrowania pojedynczym okrętem/statkiem, ćwiczenia procedur wejścia do portu i cumowania. Do kształcenia na kierunku nawigacja wykorzystywane jest także, unikatowe w skali kraju, Laboratorium stateczności i niezatapialności okrętów. Wyposażone jest ono w stanowisko laboratoryjne modeli okrętów wojennych nawodnych i podwodnych wykonanych w odpowiedniej skali do obiektów rzeczywistych wyposażonych w różnego rodzaju czujniki pomiarowe i zawory do symulowania przebicia kadłuba okrętowego. Stanowiska te umożliwiają przeprowadzenie ćwiczeń z zakresu: wejścia okrętu na mieliznę; zatopienia przedziałów okrętowych w wyniku uszkodzenia poszycia; zmiany stateczności w wyniku obecności swobodnych powierzchni cieczy w zbiornikach lub na pokładach; przyjmowania, zdejmowania i przesuwania ciężarów, czy też wykonania próby przechyłów.

Dodatkowym potwierdzeniem jakości bazy dydaktycznej jest fakt, że Akademia Marynarki Wojennej została wpisana do rejestru podmiotów szkolących i wykonuje działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia szkolenia personelu lotniczego w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego oraz wpisywanych do niego uprawnień na podstawie wpisu do rejestru podmiotu szkolących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Do zabezpieczenia realizacji procesu kształcenia i szkolenia specjalistycznego są wykorzystywane unikatowe w skali kraju trenażery uzbrojenia oraz symulatory walki z elementami taktyki rozmieszczone w salach dydaktycznych i pracowniach Wydziału.

Liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych ustalone są następująco: wykłady prowadzone dla wszystkich studentów danego roku studiów lub specjalności, z uwzględnieniem programu studiów; ćwiczenia, zajęcia seminaryjne i konwersatoria - grupy do 25 osób; laboratoria - grupy do 15 osób, zajęcia z wychowania fizycznego - grupy do 25 osób. Przy liczebnościach roczników na ocenianym kierunku, nieprzekraczających 90 osób, zasady te są prawidłowo określone i nie wpływają na zmniejszenie efektywności procesu kształcenia.

Liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeń, laboratoriów, pracowni specjalistycznych i komputerowych dostosowana jest do przewidywanej liczby studentów, a liczba stanowisk w salach ćwiczeń, laboratoriach i pracowniach adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów. Wszystkie urządzenia i sprzęt znajdujące się na wyposażeniu poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału posiadają stosowne certyfikaty zgodne z wymaganiami zawartymi w Konwencji STCW.

W toku kształcenia studenci odbywają zajęcia w specjalistycznych laboratoriach dydaktycznych. Wszystkie laboratoria są wyposażone w sprzęt i oprogramowanie, umożliwiające kształcenie studentów zgodne z aktualną praktyką inżynierską i wymogami rynku pracy dla inżynierów.

Każdy student ma zapewniony bezprzewodowy dostęp do Internetu poprzez punkty dostępne w poszczególnych budynkach, a także dostęp do Internetu kablowego we wszystkich laboratoriach oraz czytelnicy w bibliotece.

Dostęp do infrastruktury laboratoryjnej poza zajęciami studenci uzyskują na własną prośbę poprzez kontakt z pracownikami technicznymi. W przypadku laboratoriów badawczych studenci uzyskują dostęp po uzgodnieniu z nauczycielem akademickim i pracują pod jego nadzorem.

W związku z pandemią SARS-CoV-2 i nauczaniem zdalnym na kierunku nawigacja nauczyciele korzystają przede wszystkim z Portalu Edukacyjnego AMW – eduPortal, jak również innych dostępnych rozwiązań (Zoom, Cisco Webex, MS Teams, Discord, BigBlueButton). Nauczyciele powszechnie wykorzystują środki elektroniczne do kontaktu ze studentami, w tym do przekazywania materiałów na zajęcia. Wszyscy nauczyciele akademicy uczestniczyli w szkoleniu z obsługi platformy e-learningowej EduPortal. Po przejściu na kształcenie w trybie zdalnym, na skutek pandemii, Wydział zakupił odpowiedni sprzęt z kamerami i mikrofonami oraz tablety graficzne, zgodnie z potrzebami pracowników.

W chwili obecnej osoby z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach) mają utrudniony udział w zajęciach z powodu istniejących barier architektonicznych. Budynki kampusu Uczelni powstawały w latach 40-tych ubiegłego wieku i są objęte nadzorem konserwatora zabytków, co znacznie utrudnia ich dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W roku 2020 Uczelnia pozyskała projekt „Akademia Marynarki Wojennej dostępna dla osób z niepełnosprawnościami” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Jego celem jest zwiększenie dostępności Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami poprzez wdrażanie kompleksowego programu, zakładającego zmiany organizacyjne, proceduralne w zakresie kształcenia, technologiczne, architektoniczne oraz realizację zadań podnoszących świadomości kompetencje kadry uczelni studentów. Do chwili obecnej: wykonano tabliczki informacyjne w alfabecie Braille’a, trwa przebudowa wejścia do budynku nr 5 z podjazdami do osób z niepełnosprawnością wraz z zakupem i montażem windy zewnętrznej, zakupiono część sprzętu, wyposażenia oraz oprogramowania wspierającego proces kształcenie osób z niepełnosprawnościami (program udźwiękowiający i powiększający Klawiatura ZoomText i ZoomText Magnifier USB z przenośną licencją na pendrive, maszyna brajlowska Perkins SMART Brailier, papier brajlowski, syntezatory mowy Speech2Go + głosy Nuance, monitor brajlowski, powiększalniki ReadDesk, dyktafony, komputery przenośne przystosowane do osób z niepełnosprawnościami). Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o zakwaterowanie w akademiku, ponadto przy planowaniu realizacji remontów domów studenckich oraz pozostałej infrastruktury akademickiej każdorazowo rozpatruje się możliwość instalacji udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

Sale wykładowe, które znajdują się w zasobach Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (niedowidzących i poruszających się na wózkach). W przypadku, gdyby studenci z innych wydziałów musieliby skorzystać z sal Wydziału drzwi wejściowe do sal są zaopatrzone w specjalne naklejki umieszczone na wysokości oczu osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim i zawierają informację o przeznaczeniu sali opisaną alfabetem Braille'a. Studenci z niepełnosprawnością ruchową mają wyznaczone dogodne miejsca na parkingu z łatwym dostępem do obiektów uczelni, a opiekunowie roczników, jeżeli jest taka potrzeba, mogą przydzielić asystentów pomagających w poruszaniu się po Uczelni. Centrum Konferencyjno-Biblioteczne oraz Aula AMW są w pełni przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Baza dydaktyczna Wydziału spełnia wymagania pod względem przepisów BHP. Wiedza i umiejętności techniczne pracowników technicznych zapewniają ciągłą sprawność posiadanego sprzętu. Zasady bezpiecznego i higienicznego korzystania z pomieszczeń Uczelni i wyposażenia technicznego oraz zasady postępowania w razie wypadku lub awarii w AMW określają szczegółowe procedury postępowania, dotyczące korzystania z infrastruktury oraz wyposażenia Uczelni, bezwzględnych zakazów postępowania w poszczególnych strefach użytkowych oraz procedury działania w przypadku pojawienia się wypadku lub awarii. Dla podniesienia świadomości studentów oraz identyfikacji zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa wszyscy studenci AMW przechodzą obowiązkowe szkolenie z zakresu BHP.

Dostęp do literatury zapewnia studentom ocenianego kierunku bardzo dobrze wyposażona biblioteka Uczelni, w tym jej zasoby elektroniczne np.: Wirtualna Biblioteka Nauki, Cyfrowa Biblioteka NASBI, EBSCO, 7 baz pełnotekstowych, zawierających czasopisma naukowe różnych wydawców, książki i inne publikacje, w tym: Academic Search Complete, Business Source Complete, Regional Business News, Health Source-Nursing/Academic Edition, Health Source-Consumer Edition, Agricola, Medline, ERIC, GreenFILE, Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA). Nauczyciele i inni pracownicy oraz studenci mają również możliwość zgłaszania potrzeb w zakresie nowych pozycji literatury wykorzystywanych w dydaktyce, sygnalizowania braków asortymentowych lub ilościowych podręczników wykorzystywanych w procesie dydaktycznym, a także potrzebnych pozycji literatury wykorzystywanych w prowadzonych badaniach naukowych, np. poprzez kontakt mailowy z pracownikami Biblioteki. Wszystkie zgłoszenia potrzeb są brane pod uwagę przy tworzeniu list zakupów dokonywanych przez Bibliotekę.

Biblioteka jest odpowiednio wyposażona w zakresie zasobów niezbędnych w procesie kształcenia na kierunku nawigacja. Tradycyjny zasób Biblioteki Głównej AMW liczy ogółem ponad 180 tys. woluminów i jednostek inwentarzowych, książek oraz zbiorów specjalnych. W sieci informacyjno-bibliotecznej dostępne są zasoby tradycyjne (drukowane) oraz elektroniczne. Biblioteka zawiera literaturę wskazaną jako obowiązkową oraz zalecaną w sylabusach. Zasoby biblioteki umożliwiają realizację programu studiów. Materiały edukacyjne, np. skrypty oraz prezentacje wykorzystywane przez nauczycieli akademickich w czasie zajęć, są udostępniane studentom w formie elektronicznej. Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz zapewniają prawidłową realizację zajęć.

Dla czytelników dostępny jest katalog OPAC, zawierający 4 moduły: księgozbiór, czasopisma, kartotekę zagadnień oraz katalog bibliograficzny. Godziny pracy biblioteki, system wypożyczania i jakość obsługi spełnia oczekiwania studentów. Studenci i pracownicy mają do dyspozycji w

Bibliotece Głównej AMW 268 miejsc do pracy, 58 komputerów z dostępem do Internetu, 3 pokoje pracy grupowej, 6 pokoi pracy własnej, czytelní Wojskowych Wydawnictw Specjalistycznych i Wewnętrznych, czytelní Czasopism Bieżących, pracownię multimedialną.

Rozwój infrastruktury obejmuje poszerzanie dostępu do baz elektronicznych i doposażanie biblioteki Uczelni. Pracownicy zgłaszają niezbędne zakupy, kierując się potrzebami prowadzonych zajęć. Zbiory są regularnie powiększane poprzez zakupy i wymianę.

Na ocenianym kierunku prowadzony jest systematycznie, przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego, przegląd infrastruktury dydaktycznej obejmujący: zasoby dydaktyczne i naukowe, bibliotekę, wyposażenie techniczne, środki i pomoce dydaktyczne, aparaturę badawczą oraz występujących potrzeb, co umożliwia stwarzanie planów jej uzupełniania. Przed każdym semestrem kierownicy katedr przeprowadzają rozmowy z nauczycielami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne, oceniając stan laboratoriów oraz wymagane zmiany. Propozycje modyfikacji laboratoriów dydaktycznych, rozbudowy wyposażenia, czy aktualizacji oprogramowania zwykle inicjowane są oddolnie przez pracowników prowadzących zajęcia. Sama ocena bazy naukowej realizowana jest na bieżąco przez pracowników wykorzystujących naukową bazę laboratoryjną. Do celów okresowych przeglądów infrastruktury powoływana jest specjalna komisja, która także konsultuje z kadrą dydaktyczną aktualne potrzeby oraz inwentaryzuje stan techniczny. W ocenie i monitoringu bazy dydaktycznej oraz naukowej uczestniczy administracja Jednostki. Studenci także wypowiadają się na temat oceny infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, zgłaszając uwagi bezpośrednio prowadzącym zajęcia, technikom lub kierownikom zakładów i katedr, a także poprzez Samorząd Studencki. Uwagi są przekazywane dalej zgodnie z przyjętą drogą służbową i są podstawą do modernizacji infrastruktury dydaktycznej. Wyniki okresowych przeglądów, przeprowadzanych przy udziale studentów i nauczycieli akademickich, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury.

Wyniki okresowych przeglądów uwzględniane są w planach inwestycyjnych i remontowych prowadzących do udoskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych. Wszystkie plany poddawane są analizie i w formie syntetycznej opracowywane w Planie Modernizacji Technicznej w ramach wsparcia finansowego MON.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów kierunku nawigacja efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Koncepcja kształcenia na kierunku nawigacja zakłada kształcenie wysoko wykwalifikowanej kadry dla potrzeb Marynarki Wojennej RP, armatorów cywilnych oraz gospodarki morskiej. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia skutecznie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym z branży gospodarki morskiej oraz instytucjami rządowymi i pozarządowymi.

W ramach kierunku nawigacja Uczelnia prowadzi sformalizowaną współpracę z podmiotami zewnętrznymi, obejmującą przede wszystkim umowy i porozumienia na realizację kształcenia praktycznego studentów, zarówno zajęć praktycznych z wykorzystaniem bazy zewnętrznej, jak też praktyk zawodowych. Mocną stroną współpracy są systematyczne, wieloletnie i często bezpośrednie (także nieformalne) relacje kadry dydaktycznej, prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku z firmami branżowymi.

W zakresie współpracy obejmującej wspomaganie i doskonalenie procesu dydaktycznego Uczelnia podejmuje współpracę z wieloma instytucjami i uczelniami wyższymi w Polsce i Europie. Przejawy wspólnych działań to: wizyty studyjne, realizacja praktyk zawodowych, prowadzenie zajęć i prelekcji dla studentów przez przedstawicieli firm, projekty badawcze. Przejawem współpracy z instytucjami zewnętrznymi jest także realizacja prac dyplomowych.

Przedstawiciele organizacji rządowych, gospodarki morskiej oraz jednostek naukowych biorą udział w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów na kierunku nawigacja. Z inicjatywy interesariuszy zewnętrznych modyfikowane są treści programowe, aktualizowane programy praktyk, modernizowane oraz otwierane są nowe laboratoria, np. Laboratorium Łączności Morskiej w Pracowni Łączności Morskiej i Radiolokacji w Katedrze Nawigacji i Hydrografii Morskiej, zespół symulatorów i тренаżerów w Katedrze Uzbrojenia Okrętowego.

Bieżący kontakt studentów z rynkiem pracy jest zapewniony poprzez prowadzących zajęcia, którzy prowadzą własną działalność gospodarczą lub są pracownikami instytucji zewnętrznych i firm. Osoby te posiadają wcześniejsze doświadczenie na rynku pracy w obszarze związanym z kierunkiem nawigacja i prowadzą zajęcia takie jak: *bezpieczeństwo prac podwodnych, przygotowanie operacji na szelfie, manewrowanie jednostką pływającą*. Studenci biorą udział w wykładach i seminariach prowadzonych przez przedstawicieli firm i instytucji zewnętrznych. W ostatnich latach organizowano

takie wykłady, dotyczące m.in. tematyki hydroakustyki, map elektronicznych w zastosowaniach morskich, nowoczesnych technologii stosowanych w konstrukcji współczesnych okrętów podwodnych, hydrografii morskiej i batymetrii oceanicznej, aspektów bezpieczeństwa telekomunikacyjnego.

Co dwa lata Katedra Nawigacji i Hydrografii Morskiej organizuje międzynarodową konferencję pod hasłem „Nawigacyjne zabezpieczenie działalności ludzkiej na morzu NavSup”, z udziałem specjalistów i pracodawców. Studenci mają możliwość zapoznania się z nowymi technologiami, możliwymi kierunkami rozwoju tych technologii oraz praktycznymi zastosowaniami. Jest to także okazja do monitorowania zmian i weryfikacji programów studiów wprowadzając do nich tematykę, wynikającą z zachodzących zmian technologicznych i rozwoju nowych systemów stosowanych w gospodarce morskiej. Realizowane są też wspólne projekty badawcze i badawczo-rozwojowe. Przykładem jest modernizacja morskich min pomiarowych MMD-P we współpracy z Politechniką Gdańską.

Po przejściu na kształcenie w trybie zdalnym z związku z pandemią COVID-19 studenci mają ograniczony dostęp do dodatkowych zajęć prowadzonych przez osoby zaproszone, udziału w konferencjach, wizytach studyjnych. Nie są w pełni wykorzystywane możliwości przeprowadzania prelekcji w sposób zdalny, w związku z tym w ostatnim roku studenci mają kontakt z rynkiem pracy ograniczony tylko do praktyk oraz kontaktów z prowadzącymi pracującymi poza Uczelnią. Rekomenduje się podjęcie działań, mających na celu zapewnienie studentom kontaktu z rynkiem pracy także w formie zdalnej. Uczelnia może w ten sposób również wykorzystać szansę na pozyskanie nowych kontaktów z partnerami czy autorytetami z obszaru nauki, także z zagranicy.

Ewaluacja i rozwój współpracy opierają się przede wszystkim na kontaktach indywidualnych i nieformalnych Władz i pracowników z przedstawicielami rynku pracy, z wykorzystaniem kontaktów pracowników Uczelni prowadzących własną działalność gospodarczą w zakresie związanym z ocenianym kierunkiem. Ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest w sposób bieżący przez Władze Wydziału. Regularnie odbywają się spotkania Władz Wydziału z przedstawicielami przedsiębiorstw. Na spotkaniach są poruszane takie tematy jak: zmiany w programach studiów, w tym treści kształcenia sugerowane przez firmy branżowe, nowe możliwości nawiązania współpracy, w tym podpisanie umów o realizację praktyk, możliwości podejmowania współpracy naukowej, a także rozwoju i modyfikacji infrastruktury dydaktycznej z pomocą firm zewnętrznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia skutecznie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym z branży gospodarki morskiej oraz instytucjami rządowymi i pozarządowymi, co jest zgodne z potrzebami kierunku nawigacja. Współpraca jest kompleksowa i obejmuje realizację praktyk, wizyt studyjnych, współprowadzenia zajęć dydaktycznych, projektów badawczych i naukowo-badawczych, infrastruktury i bieżącego konsultowania zmian w programie studiów i treściach programowych. Kontakt z rynkiem pracy z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ostatnim roku wymaga wzmocnienia.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących na kierunku nawigacja.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia odgrywa szczególną rolę zarówno w tworzeniu koncepcji kształcenia, jak i planach dalszego rozwoju kierunku nawigacja. Podpisywane są umowy międzyinstytucjonalne dotyczące współpracy w ramach programu wymiany międzynarodowej Erasmus+. Władze Wydziału aktywnie wspierają działania dotyczące: mobilności międzynarodowej studentów (program Erasmus+ i EMILYO); wzmocnienia mobilności międzynarodowej pracowników dydaktycznych i administracyjnych (program Erasmus+), a także tworzenia programów wymiany z Uczelniami Partnerskimi (program EMILYO).

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z priorytetów Uczelni, realizowanym poprzez:

- Uczestnictwo w programie mobilności edukacyjnej Erasmus+, w tym wymianę studentów zarówno w ramach studiów jak i praktyk zawodowych, a także wymianę pracowników w celach szkoleniowych i realizacji zajęć dydaktycznych.
- Organizowanie prelekcji i wykładów prowadzonych przez specjalistów z całego świata.
- Współpracę między władzami uczelni morskich i wojskowych w Europie i na świecie.
- Realizację projektów edukacyjnych i zawodowych z zagranicznymi partnerami (m.in. wspólna organizacja międzynarodowych konferencji naukowych, udział w projektach międzynarodowych).
- Zaangażowanie kadry w badania i projekty zawodowe oraz edukacyjne prowadzone z partnerami zagranicznymi.
- Poszerzenie udziału recenzentów zagranicznych w ocenach publikacji własnych, jak również udział kadry Wydziału w recenzowaniu publikacji zagranicznych.
- Stworzenie warunków mających przyciągnąć najlepszych studentów i naukowców zagranicznych.
- Zwiększenie mobilności międzynarodowej studentów i pracowników Wydziału, poprzez udział w programie Erasmus+, EMILYO czy wymianie studentów w ramach praktyk zawodowych.

Każdego roku kilku studentów korzysta z wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Nauczyciele biorą udział w krótkoterminowych wyjazdach w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych na uczelniach zagranicznych lub w celach szkoleniowych. Doświadczenia zdobywane przez pracowników w ramach

współpracy z uczelniami i firmami zagranicznymi są wykorzystywane w procesie kształcenia, w tym poprzez doskonalenie treści zajęć, a także formułowania tematów prac dyplomowych.

W ramach podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia na kierunku nawigacja realizowane są pełne studia inżynierskie pierwszego stopnia dla studentów zagranicznych w języku angielskim. Ponadto na ocenianym kierunku realizowana jest wymiana studentów w ramach praktyk na okrętach, wizytach i rewizytach okrętów szkolnych, bliskich kontaktów między władzami uczelni morskich i wojskowych, czy udziału kadry w pracach różnych międzynarodowych instytucji i organizacji.

Umiędzynarodowienie programów studiów na kierunku nawigacja i ich realizacja odbywa się w następującym zakresie:

- Kształcenie studentów zagranicznych na kierunku nawigacja w języku angielskim. Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego prowadzi stacjonarne studia pierwszego stopnia na kierunku nawigacja ze studentami następujących krajów: Kuwejt (od 2015 roku); Katar (od 2015 roku); Królestwo Arabii Saudyjskiej (od 2016 roku). Polscy studenci kierunku nawigacja uczestniczą w wykładach prowadzonych w języku angielskim wraz ze studentami zagranicznymi oraz studentami programu ERASMUS+.
- Szkolenia studentów akademii marynarek wojennych NATO w zakresie meteorologii morskiej i oceanografii w języku angielskim. W ramach Katedry Nawigacji i Hydrografii Morskiej prowadzone są międzynarodowe szkolenia z meteorologii i oceanografii ze studentami wojskowymi akademii marynarek wojennych NATO pod nazwą „Metoc For Midshipmen”. W tych przedsięwzięciach brali udział studenci z Belgii, Bułgarii, Danii, Holandii, Niemiec, Portugalii, Rumunii wraz z udziałem polskich studentów.
- Szkolenia studentów wojskowych Instytutu Marynarki Wojennej Ukrainy w zakresie meteorologii morskiej i oceanografii, nawigacyjnego planowania podróży i kierowania wachtą morską w języku angielskim. Prowadzone są szkolenia z meteorologii i oceanografii, nawigacyjnego planowania podróży i kierowania wachtą morską ze studentami wojskowymi Instytutu Marynarki Wojennej Ukrainy pod nazwami: „Metoc For The Ukrainian Midshipmen” oraz „OOW Course For The Ukrainian Midshipmen”.
- Współpraca międzynarodowa pomiędzy uczelniami partnerskimi w dydaktyce.

Akademia Marynarki Wojennej podpisała porozumienia w zakresie między innymi doskonalenia procesu edukacyjnego z następującymi zagranicznymi uczelniami i instytucjami: Mircea cel Batran Naval Academy z Konstancy (Rumunia) – 2012 rok; Nicola Vaptsarov Naval Academy z Warny (Bułgaria) – 2013 rok; German Technical Center for Ships and Naval Weapons, Naval Technology and Research – WTD 71 (Niemcy) – 2013 rok. W ramach współpracy z WTD 71 student ocenianego kierunku pisał pracę dyplomową.

W ramach podpisanych umów odbywają się wspólne działania związane z prowadzeniem wykładów przez nauczycieli akademickich instytucji, w których studenci kierunku nawigacja mogą uczestniczyć. Ponadto nauczyciele realizujący zajęcia na kierunku studiów nawigacja brali udział w programie wspierania transformacji szkolnictwa wojskowego Ukrainy (Defence Education Enhancement Program – DEEP Ukraine) w charakterze członków grupy roboczej z ramienia NATO w Ukraińskiej Akademii Marynarki Wojennej oraz w programie Erasmus+ Strategic Partnership - „Decomar” (Bułgaria, Rumunia, Turcja, Polska), w ramach którego dla studentów kierunku nawigacja opracowano program zajęć na wspólnym semestrze uczelni morskich wymienionych krajów.

Kompetencje językowe studentów są ponadto kształtowane poprzez korzystanie z: obcojęzycznej dokumentacji, instrukcji obsługi stosowanego sprzętu, literatury obcojęzycznej podczas

przygotowywania projektów, pracy dyplomowej oraz w ramach projektów rozwoju kompetencji studentów „Żagle rozwiń – programu rozwoju kompetencji studentów kierunków technicznych w Akademii Marynarki Wojennej”.

Uczelniany koordynator programu Erasmus+ prowadzi jego intensywną promocję. Organizowane są spotkania informacyjne, prezentujące program, rodzaje dofinansowania, sposób przygotowania się do wyjazdu. Na spotkania zapraszani są stypendyści programu, którzy dzielą się doświadczeniami. Spotkania adresowane są także do osób, które zostały zakwalifikowane do programu i przygotowują się do wyjazdu. Na początku każdego semestru pracownicy Biura ds. Studiów Zagranicznych, za zgodą wykładowców, na zajęciach przedstawiają krótką informację o możliwościach wymiany międzynarodowej. Spotkania dla studentów oraz działalność Biura promowane są poprzez plakaty w budynkach Uczelni oraz informacje zamieszczane na stronach internetowych. Uczelniany koordynator programu Erasmus+ prowadzi szeroko zakrojoną kampanię promocyjną programu również wśród uczelni partnerskich.

Monitorowanie i ocena zakresu umiędzynarodowienia prowadzone są w ramach posiedzeń kadry kierowniczej Wydziału. W wyniku analizy weryfikowany jest stopień realizacji celów kształcenia w zakresie umiędzynarodowienia oraz formułowane są zadania na przyszłość. Działania te pozwalają na monitorowanie następujących zadań: rozwój możliwości kształcenia w języku angielskim, intensyfikacja działań w zakresie wymiany studentów i pracowników Wydziału. Ocena mobilności studentów jest też jednym z zadań Uczelnianego Zespołu Jakości Kształcenia. Studenci uczestniczą w tym procesie poprzez udział w posiedzeniach ww. Zespołu. Wszystkie opisane działania nakierowane są na systematyczne podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia, w tym wymiany studentów i kadry.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza studentom możliwości korzystania z międzynarodowej wymiany studentów. Zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku nawigacja. Doświadczenia zdobywane przez pracowników w ramach współpracy z uczelniami i organizacjami zagranicznymi są wykorzystywane w procesie kształcenia. Wydział podejmuje działania w celu promocji programu Erasmus+ i EMILYO. Jest otwarty na kształcenie studentów z innych krajów i je aktywnie realizuje. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość udziału w wykładach zagranicznych naukowców odwiedzających Jednostkę. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku korzystają z programów dotyczących mobilności i prowadzą zajęcia na uczelniach zagranicznych. Doświadczenia ze współpracy międzynarodowej są uwzględniane w opracowywaniu koncepcji i programów studiów. Na ocenianym kierunku prowadzone jest monitorowanie procesu umiędzynarodowienia, a wyniki przeglądów są wykorzystywane do rozwoju umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie ze strony nauczycieli akademickich. Nauczyciele wspierają studentów m.in. poprzez udostępnianie niezbędnych materiałów dydaktycznych (w tym autorskich skryptów i opracowań), rzetelne informowanie o postępach w nauce oraz udzielanie praktycznych porad i wskazówek. Kontakt z nauczycielami możliwy jest nie tylko podczas zajęć, ale także poza nimi – w formie synchronicznej (konsultacje) i asynchronicznej (poczta e-mail). Terminy konsultacji ogłaszane są podczas zajęć oraz za pośrednictwem stron internetowych. Dyżury odbywają się regularnie i zgodnie z ustalonym harmonogramem, a ich częstotliwość i forma odpowiadają rzeczywistym potrzebom w tym zakresie. Z reguły nauczyciele są też do dyspozycji studentów bezpośrednio po zakończeniu zajęć prowadzonych w formie zdalnej. Obsługa administracyjna wizytowanego kierunku jest realizowana m. in. poprzez system Wirtualna Uczelnia oraz Elektroniczny System Obsługi Studenta, w których studenci mogą zapoznawać się m. in. z wynikami zaliczeń, harmonogramem realizacji programu studiów, rozkładem zajęć, przebiegiem studiów, wydawanymi decyzjami, uzyskanymi stypendiami oraz możliwością wyboru zajęć i wypełniania ankiet.

W celu ułatwienia studentom dostępu do metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia organizuje szkolenia oraz opracowuje i rozpowszechnia niezbędne instrukcje. Instrukcje te przekazywane są w dogodnej dla studentów formie (tekstowej, graficznej, audiowizualnej) oraz we właściwym czasie. Uczelnia na bieżąco reaguje na zgłaszane problemy techniczne oraz zapewnia pomoc ze strony wykwalifikowanego personelu.

Istotnym elementem systemu opieki i wsparcia studentów w kontekście wchodzenia na rynek pracy jest fakt, iż studia w ramach wizytowanego kierunku zostały skorelowane z zewnętrznymi przepisami prawa dotyczącymi zawodu oficera pokładowego, prowadząc tym samym do możliwości zdobycia uprawnień niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, zarówno w ramach podstawy programowej, jak i dodatkowych szkoleń. Studentom zapewnia się również przygotowanie językowe odpowiadające dodatkowym, kierunkowym standardom międzynarodowym (tzw. Maritime English). Istotne wsparcie w kontaktach z rynkiem pracy stanowią praktyki studenckie, podczas których studenci mają możliwość nawiązania relacji z przyszłymi, potencjalnymi pracodawcami. Jednostka organizuje spotkania, wykłady, seminaria oraz innego rodzaju akcje i inicjatywy promocyjne z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto, studentom stwarza się możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w warunkach rzeczywistych we współpracy z partnerami zewnętrznymi uczelni, a także w wizytach studyjnych. W Jednostce w cyklach dwuletnich organizowana jest międzynarodowa konferencja naukowa „Nawigacyjne zabezpieczenie działalności ludzkiej na morzu NavSup”, podczas której studenci mogą uczestniczyć w debatach o aktualnym stanie wiedzy związanej z wizytowanym kierunkiem. Możliwa jest także realizacja prac dyplomowych o charakterze wdrożeniowym. W zakresie organizacji praktyk zawodowych niezbędne wsparcie zapewnia wyznaczony spośród nauczycieli akademickich opiekun. W celu ułatwienia dostępu do

rynku pracy w Uczelni powołano Akademickie Biuro Karier. Do zakresu działalności tej jednostki należy m.in. prowadzenie doradztwa zawodowego, promowanie przedsiębiorczości, informowanie o rynku pracy i o możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wyszukiwanie i udostępnianie ofert pracy, praktyk i staży, prowadzenie baz danych studentów i absolwentów zainteresowanych znalezieniem pracy oraz współdziałanie z pracodawcami w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów. W ramach doradztwa zawodowego Biuro zapewnia wsparcie w takich obszarach jak badanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych, planowanie rozwoju zawodowego (coaching kariery), przygotowanie dokumentów aplikacyjnych czy przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych. Biuro organizuje również szkolenia i warsztaty z zakresu umiejętności miękkich, w tym komunikacji werbalnej i niewerbalnej, sztuki autoprezentacji, zarządzania czasem, pracy w zespole czy szeroko pojętej inteligencji emocjonalnej. Ważnym przedsięwzięciem są organizowane co roku, we współpracy z kilkoma innymi uczelniami, Akademickie Targi Pracy, w ramach których studenci mają możliwość zapoznania się z ofertą potencjalnych pracodawców.

W Jednostce funkcjonują m. in. Naukowe Koło Nawigacyjne „FiLambda” oraz Koło naukowe meteorologiczno-oceanograficzne METOC. W ramach działalności kół naukowych organizowane są dodatkowe kursy, wykłady, seminaria, warsztaty i szkolenia. Opiekę nad kołami naukowymi pełnią opiekunowie kół. Popularną wśród kół naukowych praktyką jest łączenie aktywności w kole naukowej z przygotowywaniem pracy dyplomowej. Kołom naukowym zapewnia się dostęp do infrastruktury dydaktycznej i naukowej Uczelni po wcześniejszym ustaleniu dostępu z odpowiednimi nauczycielami akademickimi. Jednostka wspiera działalność studenckiego ruchu naukowego poprzez udostępnianie zaplecza lokalowego, zapewnianie dostępu do artykułów niezbędnych do działalności, pomoc w działaniach organizacyjnych, w tym integracyjnych, badawczych i wydawniczych oraz zapewnienie możliwości publikacji w wydawnictwie uczelnianym. Działalność studenckiego ruchu naukowego wspierana jest finansowo w ramach budżetu, który przydziela komisja ds. przyznawania środków na studencką działalność naukową, biorąc pod uwagę m. in. wpływ na rozwój naukowy studentów, poprawę jakości kształcenia, czy też pozytywny wpływ na dobre imię Uczelni. Ponadto, Jednostka wspiera indywidualne aktywności naukowe studentów, czego przykładem może być sfinansowanie przygotowania robota badawczego, którego autorem był student wizytowanego kierunku.

Autorzy najlepszych jakościowo prac dyplomowych mają możliwość wygłoszenia referatów na konferencji „Nawigacyjne zabezpieczenie działalności ludzkiej na morzu NavSup”, prezentując tym samym swoje osiągnięcia na szerokim forum środowiska międzynarodowego związanego z wizytowanym kierunkiem. Studenci kierunku nawigacja biorą udział w konkurach, w których oceniane są prace dyplomowe: Konkurs o najlepszą pracę dyplomową w danym roku akademickim w Akademii Marynarki Wojennej, Konkurs o nagrodę im. kmdr. dr. hab. inż. Ignacego GŁOZY, prof. AMW za wybitne walory naukowe pracy dyplomowej, Konkurs o nagrodę Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego za najlepszą pracę dyplomową związaną tematycznie z różnymi aspektami i płaszczyznami bezpieczeństwa państwa. Wsparcie studentów w procesie dyplomowania zapewniają opiekunów prac dyplomowych. Studentom odbywającym praktyki zapewnia się wsparcie opiekuna praktyk. Każdemu rocznikowi studiów przypisany jest opiekun roku. Na pierwszym roku studiów, zaraz po rozpoczęciu roku akademickiego, opiekun organizuje spotkanie ze studentami, na którym przekazuje informacje na temat organizacji roku akademickiego, toku studiów, systemu pomocy materialnej, regulaminu studiów i innych przepisów obowiązujących na Uczelni, zapoznaje studentów ze strukturą organizacyjną Uczelni, informuje o kompetencjach władz nadzorujących proces dydaktyczny oraz przeprowadza wybory starosty roku. Ponadto, opiekun pełni

rolę pośrednika w kontaktach pomiędzy Władzami Wydziału, a studentami kierunku oraz współpracuje z przedstawicielami Samorządu Studenckiego. Do zadań opiekuna należą w szczególności: udzielanie studentom informacji odnoszących się do organizacji i toku studiów, ścisła współpraca ze starostami grup w sprawach dotyczących toku studiów, udzielanie porad i wspieranie studentów w ich aklimatyzacji w Uczelni oraz w procesie studiowania, motywowanie studentów do aktywnego uczestnictwa w działalności Wydziału oraz w życiu Uczelni, doradztwo w sprawach wyboru specjalności, zajęć fakultatywnych, zainteresowań naukowych, w sprawach związanych z odbywaniem praktyk studenckich, pomoc i doradztwo studentom mającym problemy dydaktyczne, w sprawach organizacyjno-formalnych, socjalno-bytowych, a także osobom mającym problemy dyscyplinarne.

Jednostka stwarza studentom możliwości udziału w różnego rodzaju wydarzeniach zewnętrznych - m.in. sportowych oraz innych forach, festiwalach i targach, a także możliwość zrzeszania się w sekcjach sportowych, kołach naukowych, projektach doskonalenia zawodowego oraz innego rodzaju organizacjach studenckich. W Jednostce funkcjonują organizacje sportowe: sekcja pływacka, sekcja strzelecka, sekcja lekkoatletyczna, sekcja piłki siatkowej, sekcja koszykarska, sekcja żeglarska. Jednostka dysponuje własną pływalnią. Należy również z uznaniem odnieść się do organizowanych przez Jednostkę szkoleń żeglarskich i motorowodnych dla studentów. Studentom zapewnia się możliwość podjęcia aktywności w chórze uczelnianym oraz warsztatach wokalnoinstrumentalnych.

Podstawowym mechanizmem motywującym do rozwoju naukowego, artystycznego i sportowego jest świadczenie ustawowe w postaci stypendium Rektora. Studenci osiągający wysokie wyniki w nauce mogą również ubiegać się o stypendia z własnego funduszu stypendialnego Uczelni, jak również o możliwość kształcenia według indywidualnego programu studiów. Najlepsi studenci mogą ponadto liczyć na różnego rodzaju wyróżnienia i nagrody, spośród których część wręczana jest podczas uroczystych inauguracji roku akademickiego. Dodatkowo Uczelnia zachęca uzdolnionych studentów do udziału w zewnętrznych programach stypendialnych (np. stypendium ministra, stypendium Stowarzyszenia Czerwonej Róży). W Uczelni organizowane są także rozgrywki sportowe. Wskazane mechanizmy dobrze spełniają swoją funkcję.

W ramach systemu pomocy materialnej studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich świadczeń finansowanych z budżetu państwa, tj. stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora i zapomóg. Studenci mogą ponadto ubiegać się o zakwaterowanie w domach studenckich. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się całkowite lub częściowe zwolnienie z opłat za usługi edukacyjne. Tryb i zasady przyznawania świadczeń ustalane są przez Rektora w porozumieniu z Samorządem Studenckim, a następnie ogłaszane za pośrednictwem stron internetowych Uczelni. Samorząd współdecyduje również o podziale funduszu stypendialnego (dotacji na świadczenia pomocy materialnej). Na wniosek Samorządu uprawnienia w zakresie przyznawania stypendiów i zapomóg przekazywane są komisjom stypendialnym, w których większość składu stanowią studenci. Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków, wydawanie i doręczanie decyzji, a także wypłacanie świadczeń odbywa się z poszanowaniem obowiązujących terminów i procedur. Dodatkowo Uczelnia promuje wśród studentów zewnętrzne formy wsparcia materialnego, takie jak: stypendium ministra, stypendia finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego, kredyty studenckie, dofinansowania z PFRON. Z myślą o studentach dotkniętych skutkami pandemii COVID-19 zwiększono dostępność zapomóg. Zakres oferowanych form wsparcia materialnego jest w pełni zadowalający, zaś przyjęte w tym zakresie zasady i procedury – sprawiedliwe i przejrzyste. Studentom znajdującym się

w szczególnej sytuacji życiowej oferuje się możliwość kształcenia według indywidualnej organizacji studiów, polegającej na dostosowaniu warunków udziału w zajęciach oraz warunków zaliczania do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta. Ponadto studenci mogą ubiegać się o udzielenie urlopu od zajęć.

Z myślą o studentach pierwszego roku organizowane są spotkania, szkolenia i inne projekty o charakterze adaptacyjnym. W ramach tych działań studenci zapoznają się m.in. z organizacją procesu kształcenia (w tym metodologią kształcenia zdalnego), prawami i obowiązkami studenta, dostępnymi formami wsparcia oraz ofertą Samorządu Studenckiego i organizacji studenckich. Przydatne informacje przekazywane są za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej pn. „System Obsługi Świeżaków”. Systemem wsparcia objęci są również uczestnicy programów mobilności studenckiej, w tym studenci zagraniczni (przyjezdni). W tym celu w Uczelni powołano m.in. Biuro ds. Studiów Zagranicznych.

Studentom z niepełnosprawnościami zapewniono wsparcie Pełnomocnika Rektora-Komendanta ds. studentów niepełnosprawnych. Jednostka realizuje projekt Akademia Marynarki Wojennej dostępna dla osób z niepełnosprawnościami, w ramach którego powołano Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, dokonano zakupu sprzętu wspierającego (m. in. pętle induktofoniczne, powiększalniki) podjęto działania dostosowujące strony internetowe oraz opatrzone sale dydaktyczne tabliczkami w alfabecie Braille’a. Studentom z niepełnosprawnościami zapewnia się możliwość dostosowania organizacji nauki m. in. poprzez indywidualną organizację studiów. Pomimo, iż charakter kierunku częściowo ogranicza możliwość podejmowania zawodu przez osoby z niepełnosprawnościami (m. in. w związku z prawnymi ograniczeniami w obszarze zdrowia), Jednostka przygotowała ścieżki kształcenia uwzględniające możliwość ukończenia studiów także przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym także zaliczenie praktyk w odpowiednich podmiotach.

W sprawach związanych z funkcjonowaniem Uczelni, w tym organizacją procesu kształcenia, studentom przysługuje prawo składania skarg i wniosków. Skargi i wnioski mogą być składane ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ich adresatami mogą być zarówno władze Uczelni lub Jednostki, jak i kierownicy jednostek administracji czy organy Samorządu Studenckiego. Studenci mają możliwość spotkania się z władzami Uczelni lub Jednostki podczas ich cotygodniowych dyżurów, a w sprawach niecierpiących zwłoki – także w innych, indywidualnie ustalonych terminach. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki, w oczekiwanej przez studenta formie. Sprawy, w których doszło do naruszenia przepisów prawa lub zasad etyki zgłaszane są organom ścigania lub są kierowane na drogę postępowania dyscyplinarnego. W skład komisji dyscyplinarnych wchodzi studenci delegowani przez organy Samorządu Studenckiego. Bieżące problemy omawiane są podczas cyklicznych spotkań z udziałem przedstawicieli Samorządu i władz Uczelni.

Uczelnia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Trzon ww. działań tworzą różnego rodzaju spotkania otwarte. Zagadnienia związane z bezpieczeństwem i równym traktowaniem omawiane są podczas wybranych zajęć kierunkowych. Każdy student zobowiązany jest do odbycia wymaganego przepisami prawa szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny kształcenia. Ważnym instrumentem oddziaływania na członków

społeczności akademickiej jest wprowadzona w Uczelni polityka antymobbingowa. W razie potrzeby Uczelnia zapewnia lub ułatwia studentom dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej. Za organizację wsparcia psychologicznego odpowiadają jednostki wewnątrzuczelniane. Konsultacje prowadzone są także w formie zdalnej, co istotnie podwyższa ich dostępność – zwłaszcza w dobie pandemii COVID-19.

Obsługą administracyjną większości spraw studenckich zajmuje się dziekanat. Bezpośrednią pomoc zapewniają również powoływani spośród nauczycieli opiekunowie (np. opiekunowie grup, opiekun praktyk zawodowych) oraz jednostki administracji ogólnouczelnianej. Funkcję pośrednika w kontaktach z administracją pełnią organy Samorządu Studenckiego. Procesy związane z obsługą toku studiów zostały poddane kompleksowej informatyzacji poprzez wdrożenie systemu Wirtualna Uczelnia. System spełnia funkcję indeksu elektronicznego i umożliwia studentom m.in. monitorowanie i planowanie przebiegu studiów, wyświetlanie wyników egzaminów i zaliczeń, wyświetlanie informacji o płatnościach i świadczeniach pomocy materialnej, wysyłanie i odbieranie korespondencji, wypełnianie ankiet. W celu ujednolicenia procedur na stronach internetowych Uczelni zamieszczono wzory podań dotyczących toku studiów. Dużym ułatwieniem, zwłaszcza w kontekście ograniczeń spowodowanych pandemią COVID-19, jest możliwość składania podań za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ułatwienie to dotyczy także spraw wymagających wydania decyzji administracyjnych, w tym spraw stypendialnych, o czym Uczelnia otwarcie informuje. Od decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studentów służy odwołanie do Rektora. Godziny pracy oraz formy kontaktu z administracją są adekwatne do zróżnicowanych potrzeb studentów. Działalność Dziekanatu w zakresie systemu obsługi administracyjnej studentów polega w szczególności na pomocy w wypełnianiu podań do prodziekana ds. kształcenia i studentów oraz informowaniu, na jakich zasadach przyznawane są dane urlopy (urlopy zdrowotne, urlopy długoterminowe oraz krótkoterminowe), pomocy studentom w gromadzeniu odpowiedniej dokumentacji umożliwiającej składanie wniosków o stypendia, odpowiadaniu na wszelkie pytania z tym związane, przyjmowaniu i przekazywaniu wszelkiego rodzaju dokumentów od studentów do prodziekana ds. kształcenia i studenckich, udzielaniu informacji dotyczących planów zajęć, sposobu płatności, próśb o rozłożenie opłat na raty, organizacji semestru, pomocy studentom w czasie sesji egzaminacyjnych, kontakcie z prowadzącymi egzaminy w razie wystąpienia takiej potrzeby na wniosek studentów, przyjmowaniu podań o możliwość przeprowadzenia kolejnego terminu egzaminu, pomocy przy kompletowaniu dokumentacji potrzebnej do przystąpienia do egzaminu inżynierskiego oraz przekazywaniu odpowiedniej dokumentacji, jaką student powinien wypełnić i przedłożyć w dziekanacie. Obsługa administracyjna jest zorganizowana w sposób sprawny oraz umożliwia rozwiązanie wszelkich zgłaszanych spraw. Studenci mają możliwość kontaktu z Wydziałem w celach administracyjnych drogą mailową oraz telefoniczną, a także (w związku z pandemią COVID-19) poprzez Tymczasowy Punkt Obsługi Studenta.

Monitorowanie oraz podnoszenie jakości obsługi administracyjnej na kierunku nawigacja realizowane jest poprzez ankietyzację, którą objęci są pracownicy administracji, w tym dziekanatu oraz inni pracownicy wspierający proces dydaktyczny. Ankiety związane z obsługą administracyjną przeprowadzane są w cyklach rocznych. W popularyzację badań ankietowych zaangażowano organy Samorządu Studenckiego. W ramach badania losów zawodowych absolwentów, Jednostka bada m. in. opinię absolwentów dotyczącą satysfakcji ze studiów.

Samorząd Studencki działa za pośrednictwem swoich organów, w tym Prezydium Samorządu Studenckiego oraz 6 komisji problemowych (kształcenia, ekonomiczno-prawna, socjalno-bytowa,

podchorążych, kultury i rozrywki oraz public relations). Organy samorządu stoją na straży praw studenta oraz reprezentują studentów przed władzami Uczelni, w tym występują z różnego rodzaju wnioskami i opiniami, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni oraz współdziałają z władzami Uczelni w zakresie zarządzania Uczelnią, zapewniania jakości kształcenia oraz rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów. Ważnym przejawem działalności Samorządu są szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta. Oprócz tego Samorząd prowadzi na terenie Uczelni działalność kulturalną i integracyjną. Wybór organów Samorządu Studenckiego oraz przedstawicieli studenckich do organów i ciał kolegialnych Uczelni następuje w trybie i na zasadach określonych w Regulaminie Samorządu Studenckiego. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład Senatu Uczelni, w którym stanowią nie mniej niż 20% składu. Studenci reprezentowani są także w zespołach ds. jakości kształcenia, komisjach stypendialnych oraz komisjach dyscyplinarnych. Przy wsparciu Uczelni Samorząd uczestniczy w działalności Parlamentu Studentów RP, w tym regularnie deleguje swoich przedstawicieli na zjazdy i konferencje krajowe, co sprzyja wymianie doświadczeń oraz integracji środowiska studenckiego. Uczelnia zapewnia Samorządowi Studenckiemu niezbędne wsparcie materialne, w tym infrastrukturę i środki finansowe, którymi Samorząd dysponuje w ramach swojej działalności. Samorząd posiada dostęp do pomieszczeń oraz niezbędnych urządzeń i materiałów biurowych. Posiada także własny budżet, ustalany corocznie w porozumieniu z władzami Uczelni. Relacje pomiędzy organami Samorządu a władzami Uczelni oparto na zasadzie dialogu i partnerstwa, co sprzyja rozwojowi kultury organizacyjnej i wpływa korzystnie na jakość kształcenia. W Jednostce organizowane są cykliczne spotkania prodziekana ds. kształcenia i studenckich z samorządem studenckim. Należy podkreślić partnerski charakter współpracy pomiędzy przedstawicielami Samorządu Studenckiego, a Władzami Wydziału.

Wsparcie studentów podlega okresowym przeglądom. Głównym źródłem informacji zwrotnej są przedstawiciele Samorządu Studenckiego, którzy pozostają w bezpośrednim kontakcie z władzami rektorskimi i dziekańskimi oraz uczestniczą w pracach organów i ciał kolegialnych Uczelni. Narzędziem wykorzystywanym do monitorowania wsparcia studentów są również spotkania otwarte (np. z Prodziekanem ds. kształcenia i studenckich, opiekunami grup), indywidualne konsultacje, skargi i wnioski oraz badania ankietowe. Władze Uczelni pozostają otwarte na zgłaszane przez studentów uwagi i postulaty oraz sprawnie reagują na zidentyfikowane w ten sposób problemy. Wyniki okresowych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących, w dowód czego przedstawiono konkretne przykłady. Stosowane w tym obszarze rozwiązania należy więc ocenić jako adekwatne i skuteczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia prowadzony w ramach wizytowanego kierunku ma charakter kompleksowy oraz w pełni odpowiada potrzebom studentów. Jednostka zapewnia odpowiadającą współczesnym standardom obsługę procesu dydaktycznego, w tym w ramach prowadzonych działań administracyjnych oraz wsparcia w zdobywaniu efektów uczenia się. Studenci wizytowanego kierunku mogą liczyć na wsparcie umożliwiające nawiązanie kontaktów z rynkiem pracy oraz uzyskanie przyszłego zatrudnienia. W systemie opieki i wsparcia przewidziano mechanizmy

wspierające różne grupy studentów o różnych potrzebach, w tym studentów z niepełnosprawnościami. W związku z trwającym kształceniem zdalnym studentom zapewnia się pełne niezbędne wsparcie związane z organizacją kształcenia. Studentom zapewnia się warunki do realizacji szerokiego zakresu pasji i zainteresowań - od studentów wybitnych i zainteresowanych aktywnością naukową, przez sportowców oraz zainteresowanych rozwojem w obszarze sztuki, jak również zainteresowanych działalnością organizacyjną i samorządową. Studencki ruch naukowy i organizacyjny jest poparty pełnym niezbędnym wsparciem merytorycznym, infrastrukturalnym oraz finansowym. Jednostka stwarza warunki do funkcjonowania samorządności studenckiej, zarówno w ramach wsparcia infrastrukturalnego, finansowego i organizacyjnego, jak również stwarzania warunków nieskrępowanego udziału w procesach rozwojowych Uczelni. Studentom zapewnia się nieograniczony dostęp do Władz Wydziału oraz pracowników administracyjnych w celu umożliwienia zgłaszania wszelkiego rodzaju spraw i wniosków. Jednostka wdrożyła działania zapobiegające przejawom dyskryminacji oraz planuje ich dalszy rozwój. W ramach systemu opieki i wsparcia zapewniono podstawowe narzędzia motywacji studentów. Jednostka prowadzi badania satysfakcji studentów z wybranych elementów opieki i wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia w ramach kierunku nawigacja publiczny dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach za pośrednictwem witryny internetowej Uczelni oraz Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego. Strona internetowa Akademii zawiera regulaminy studiów (w języku polskim i angielskim), zarządzenia Rektora-Komendanta w sprawie opłat, informacje dotyczące zasad rekrutacji. Na stronie internetowej zamieszczono harmonogramy realizacji programu studiów, rozkłady zajęć, wzory dokumentów, sylabusy, informacje dotyczące procesu dyplomowania, tematy prac dyplomowych, terminy i miejsca konsultacji, dane kontaktowe do wykładowców.

Dostępna publicznie informacja o programie studiów jest kompleksowa. Obejmuje informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, celów kształcenia, opisu programu studiów, harmonogramu zajęć, zasad sprawdzania i oceniania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, wzorów wniosków, programów mobilności studenckiej, form wsparcia studentów (np. świadczenia pomocy materialnej, wsparcia studentów z niepełnosprawnościami, indywidualizacji procesu kształcenia), Samorządu Studenckiego i organizacji studenckich, form kontaktu, trybu i terminów obsługi spraw studenckich. Informacje na temat jakości kształcenia dostępne są w odpowiedniej zakładce na stronie Uczelni. Na stronie internetowej zawarty jest jedynie opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Rekomenduje się poszerzenie zamieszczanych tam

informacji, m.in. o akty prawne dotyczące jakości kształcenia, przyjęte procedury, wyniki badań ankietowych studentów, sprawozdania z monitorowania programu studiów. Na stronie Wydziału podana jest informacja o działalności kół naukowych, natomiast brak jest aktualnej informacji o osiągnięciach naukowych studentów.

Strony internetowe są dostosowane do potrzeb zróżnicowanych grup odbiorców, w tym osób nieznających języka polskiego. Istnieje możliwość przełączenia na angielską wersję językową. Należy podkreślić logiczny układ zamieszczanych na stronie informacji. Informacje dla kandydatów, studentów, nauczycieli akademickich są łatwe do odnalezienia i aktualne. Na stronie internetowej brak odrębnej zakładki dla przedstawicieli pracodawców.

Na ocenianym kierunku dostęp do informacji o programie studiów i procesie kształcenia został zapewniony także w odniesieniu do zmian wywołanych przeniesieniem kształcenia do środowiska wirtualnego. Na stronie Uczelni gromadzone są wszystkie informacje i procedury dotyczące tej formy prowadzenia zajęć.

W ramach monitorowania zgodności udostępnianych informacji z potrzebami ich odbiorców, podczas spotkań ze studentami pierwszego roku pozyskuje się ich opinie w omawianym zakresie. Nauczyciele akademicki zgłaszają potrzebę uaktualnienia danych zarówno podczas spotkań w katedrach, spotkań władz Wydziału z pracownikami, jak i podczas bezpośrednich rozmów z przełożonymi. Istotną rolę w zapewnieniu studentom dostępu do kompleksowych informacji odgrywa Samorząd Studencki, który czuwa nad zapewnieniem studentom dostępu do informacji i w przypadku stwierdzonych błędów kontaktuje się bezpośrednio z władzami Wydziału. Strona Uczelni i Wydziału jest zintegrowana z mediami społecznościowymi.

Zakres udostępnianych informacji jest monitorowany i aktualizowany na bieżąco przez osoby odpowiedzialne w poszczególnych komórkach organizacyjnych Uczelni. Studenci mogą wyrażać swoje opinie dotyczące zapewnienia publicznego dostępu do informacji za pośrednictwem badań ankietowych (w ramach ankiety oceny pracy dziekanatu), podczas konsultacji indywidualnych oraz poprzez swoich przedstawicieli w organach Samorządu Studenckiego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku nawigacja określono zasady dostępności i aktualności informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów. W odniesieniu do ocenianego kierunku studiów prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie studiów i procesie kształcenia dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

W ramach kierunku nawigacja prowadzone jest monitorowanie informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zapewnienie jakości kształcenia znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w celach strategicznych Uczelni w ramach celu strategicznego 2 „Uzyskanie wysokiej jakości i atrakcyjności kształcenia i szkolenia oraz dostosowanie programów studiów do potrzeb krajowego, międzynarodowego rynku pracy i służb mundurowych” oraz celu szczegółowego „poprawienie jakości kształcenia” oraz „wdrożenie i doskonalenie uczelnianego systemu zarządzania jakością w obszarze kształcenia”.

Działania prowadzone w Uczelni w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów ocenianego kierunku, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w przepisach dotyczących jakości kształcenia. Wskazują one, iż celem polityki jakości kształcenia jest doskonalenie procesu kształcenia, w tym monitorowanie i doskonalenie programów studiów.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest na Uczelni w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Opracowanie i doskonalenie programów studiów realizowane jest przez Radę Programową dla kierunku nawigacja. Opracowany projekt programu jest kierowany jest na uczelnianą ścieżkę formalną, opiniowany przez Komisję Senatu ds. Kształcenia i Promocji i zatwierdzany przez Senat.

Zarówno na poziomie Uczelni, jak i na poziomie Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego wyznaczone zostały ciała odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad działalnością edukacyjną oraz zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Na poziomie Uczelni jest to Uczelniany Zespół Jakości Kształcenia oraz Pełnomocnik Rektora ds. Systemu Zarządzania Jakością, na poziomie Wydziału – Rada Programowa, Dziekan oraz kierownicy katedr. Został także określony zakres kompetencji ww. ciał. Do kompetencji Uczelnianego Zespołu Jakości Kształcenia należy m.in. monitorowanie i weryfikacja efektów uczenia się na wszystkich kierunkach, poziomach i profilach kształcenia, opiniowanie programów studiów, w tym w zakresie ich zmian, opracowanie procedur w zakresie strategii jakości i standardów kształcenia, nadzorowania zgodności przebiegu zajęć z obowiązującym programem studiów oraz kryteriów oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich i osób współuczestniczących w procesie dydaktycznym, analiza karier zawodowych absolwentów Uczelni oraz opinii pracodawców o absolwentach. Zadania w zakresie monitorowania kształcenia na kierunkach studiów przypisanych do danej dyscypliny oraz wyrażanie opinii w tym zakresie dla prorektora właściwego do spraw kształcenia i prodziekanów zostały – zgodnie ze statutem Uczelni – przypisane Radzie Dyscypliny.

Nadzór nad wykonaniem procedur dotyczących doskonalenia programu studiów sprawuje na poziomie Uczelni Rektor – Komendant za pośrednictwem Prorektora ds. Kształcenia, na poziomie Wydziału Dziekan.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Program studiów jest monitorowany na bieżąco przez Radę Programową. Członkowie Rady dokonują m.in. weryfikacji sylabusów, w celu sprawdzenia poprawności ich wypełniania, oceniają zgodność sylabusów z programem studiów, sprawdzają trafność doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, weryfikują poprawność przypisania zajęciom punktów ECTS, liczbę godzin przeznaczonych na pracę własną studenta. Działania w zakresie monitorowania programu studiów oparte są na kontaktach bezpośrednich między studentami, nauczycielami akademickimi, pracodawcami i są skuteczne w zakresie doskonalenia programu studiów, a także potrzeb poszczególnych grup interesariuszy. Rekomenduje się nadanie prowadzonym działaniom w zakresie oceny i doskonalenia programu studiów cech systemowości, głównie poprzez wzmocnienie systemu raportowania informacji dotyczących monitorowania i ewaluacji programu studiów.

Na szczególne podkreślenie w zakresie oceny programu studiów i jego realizacji zasługują działania mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dziekan i kierownicy jednostek dydaktycznych, mają możliwość sprawdzania zamieszczonych materiałów przez wykładowcę, ale również prac przesyłanych przez studentów. Monitorowaniu podlegają także prace etapowe studentów. Na bieżąco uzyskuje się również wyniki prac wraz ze statystyczną informacją o ocenach. Pozwala to na bieżące doskonalenie i weryfikowanie trwających kursów.

Program studiów jest poddawany corocznej ocenie dokonywanej przez Uczelniany Zespół Jakości Kształcenia. Bezpośrednia ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich, którzy przedstawiają sugestie dotyczące ewentualnych zmian programowych oraz stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się dla prowadzonych przez nich modułów, doboru metod kształcenia i metod weryfikacji oraz możliwych obszarów poprawy.

W procesie projektowania oraz monitorowania programów studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzeni. Przedstawiciele studentów biorą udział w posiedzeniach Senatu, są także członkami Rady Programowej, Uczelnianego Zespołu Jakości Kształcenia, biorą udział w dyskusji merytorycznej podczas posiedzeń. Studenci kierunku biorą udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia przede wszystkim poprzez udział w procesie ankietyzacji nauczycieli akademickich oraz zgłaszając ewentualne uwagi bezpośrednio do władz Wydziału, nauczycieli akademickich, Samorządu Studentów lub pracowników dziekanatu. Równie ważnym, co kontakty z interesariuszami etapem konsultacji procesu kształcenia są spotkania ze studentami organizowane przez opiekunów roku. Celem tych spotkań jest nie tylko rozwiązywanie bieżących problemów, ale również wspomaganie procesu dydaktycznego i ewaluacja programu studiów poprzez sygnalizowanie ewentualnych problemów, wskazywanie propozycji modyfikacji programu, metod prowadzenia zajęć, jakości przekazywanej wiedzy, nowych trendów występujących na rynku pracy. Takie spotkania odbywają się nie tylko na zajęciach, lecz także podczas regularnie odbywanych dyżurów przez nauczycieli akademickich i gremium dziekańskiego.

Nauczyciele akademicy uczestniczą w projektowaniu efektów uczenia się w drodze formalnej, biorąc udział w pracach Rady Programowej, uczestnicząc w posiedzeniach Senatu, podczas których omawiane są kwestie doskonalenia programu studiów, organizacji zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych, jak i nieformalnej, w wyniku rozmów prowadzonych z władzami Uczelni. Sugestie zmian i korekt są także często przekazywane na kolegiach dziekańskich, na których prezentowany jest m.in. aktualny stan dydaktyki.

W budowaniu oferty edukacyjnej oraz koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku uczestniczą interesariusze zewnętrzni – pracodawcy oraz absolwenci. Ich przedstawiciele wchodzi w skład Rady Programowej. Rozwiązaniem systemowym jest przeprowadzanie systematycznych konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Organizowane są konsultacje indywidualnie oraz za pomocą poczty internetowej. Wiele uwagi podczas spotkań poświęca się realizacji praktyk zawodowych, prowadzeniu wspólnych projektów badawczych, a także wsparciu w przygotowaniu, opiniowaniu programów studiów dla każdej specjalności i kierunku studiów. Mając na celu dostosowanie efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy na bieżąco zasięgana jest opinia praktyków, realizujących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, którzy przenoszą do procesu kształcenia informacje dotyczące potrzeb rynku pracy. Z inicjatywy studentów i pracodawców zmniejszono od roku akademickiego 2019/2020 na studiach pierwszego stopnia liczbę specjalności, które nie cieszyły się zainteresowaniem studentów z 5 do 3.

Monitorowanie i przegląd programu studiów dokonywany jest przez Uczelniany Zespół Jakości Kształcenia. Przedmiotem okresowej analizy programu studiów są działania podejmowane w wyniku monitorowania programu, jego zgodności z aktualnymi przepisami prawa, analizy zgodności z projakościowymi celami Uczelni, z wytycznymi dotyczącymi projektowania programów, analizy opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych. Roczna perspektywa uzyskiwana jest z działalności Wydziału na rzecz jakości kształcenia dla danych kierunków, w tym kierunku nawigacja.

Doskonalenie programów studiów odbywa się również w oparciu o wyniki i zalecenia zewnętrznych ocen jakości kształcenia w postaci raportów Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Na uwagę zasługują też podjęte działania mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W okresie pandemii COVID-19 opracowano i wdrożono zasady organizacji i uruchomienia wszystkich form zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym. W Uczelni i na ocenianym kierunku nie prowadzi się ewaluacji jakości kształcenia zdalnego (badanie nauczycieli akademickich i studentów). Rozwój organizacji kształcenia zdalnego na poziomie przedmiotowym zapewniany jest bezpośrednio poprzez współpracę oraz wymianę informacji pomiędzy prowadzącymi zajęcia, a studentami. Studenci pozytywnie wypowiadają się na temat wykorzystywania platformy edukacyjnej, w szczególności w zakresie dostępu do materiałów dydaktycznych oraz informacji zwrotnych systemu oceniania. Również z punktu widzenia nauczycieli akademickich, mimo dostrzeżonych problemów, wykorzystywanie nowoczesnych technik multimedialnych oraz dostępnej wydziałowej platformy edukacyjnej poszerza możliwości poprawy jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku nawigacja zostały w sposób przejrzysty określone kompetencje i zakres odpowiedzialności osób sprawujących nadzór nad kierunkiem, a także w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zatwierdzanie i zmiany programu studiów oraz przyjęcie na studia odbywają się w oparciu o formalnie określone zasady.

W Uczelni prowadzone są skuteczne działania w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów. W powyższych obszarach wdrożono odpowiednie narzędzia i mechanizmy polityki jakości kształcenia, które umożliwiają identyfikowanie słabych stron procesu kształcenia oraz podejmowanie działań doskonalących. Realizowany program studiów jest stale doskonalony w oparciu o opinie poszczególnych grup interesariuszy, a także potrzeby rynku pracy. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą w ocenie programu studiów i jego doskonaleniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia ocena programowa na kierunku nawigacja odbyła się w roku akademickim 2014/2015 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 165/2015 Prezydium PKA z dnia 12 marca 2015 r.). W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w tej sprawie nie sformułowano zaleceń.